

3DTV eller

3D är här igen - för att stanna

Roger
Olsson

Mårten
Sjöström

Översikt

- Historik
- Vad gör att vi ser 3D?
- Olika 3D-tekniker
- Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?
- Andra 3D-tillämpningar
- Forskning inom Realistisk 3D vid Mittuniversitetet

Historik

Människor har alltid
velat avbilda sin
omgivning

Historik

Människor har alltid
velat avbilda sin
omgivning

Historik

Perspektivframställan växte fram under flera hundra år.

Historik

Perspektivframställan växte fram under flera hundra år.

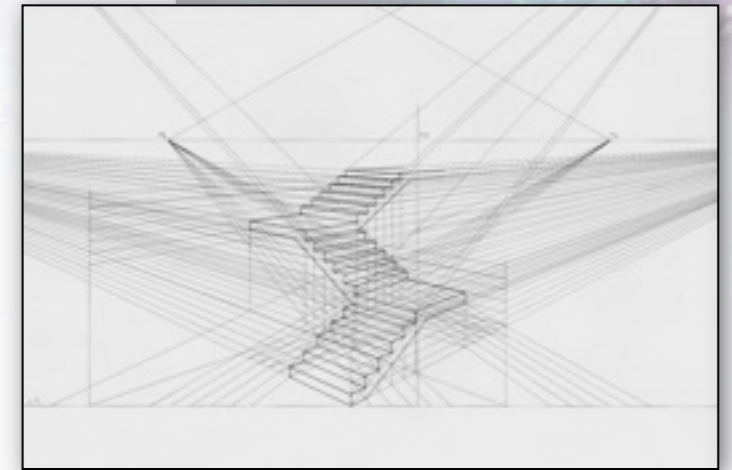
- Alhazen formulerade grunderna för geometrisk optik för ca 1000 år sedan.

Historik

Perspektivframställan växte fram under flera hundra år.

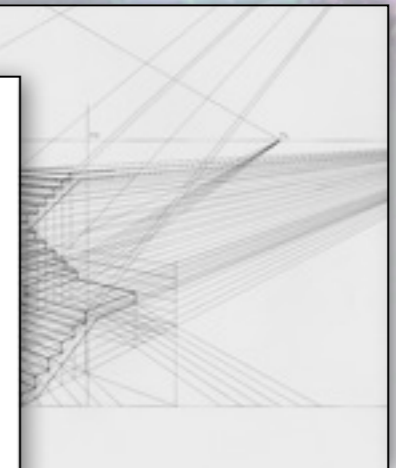
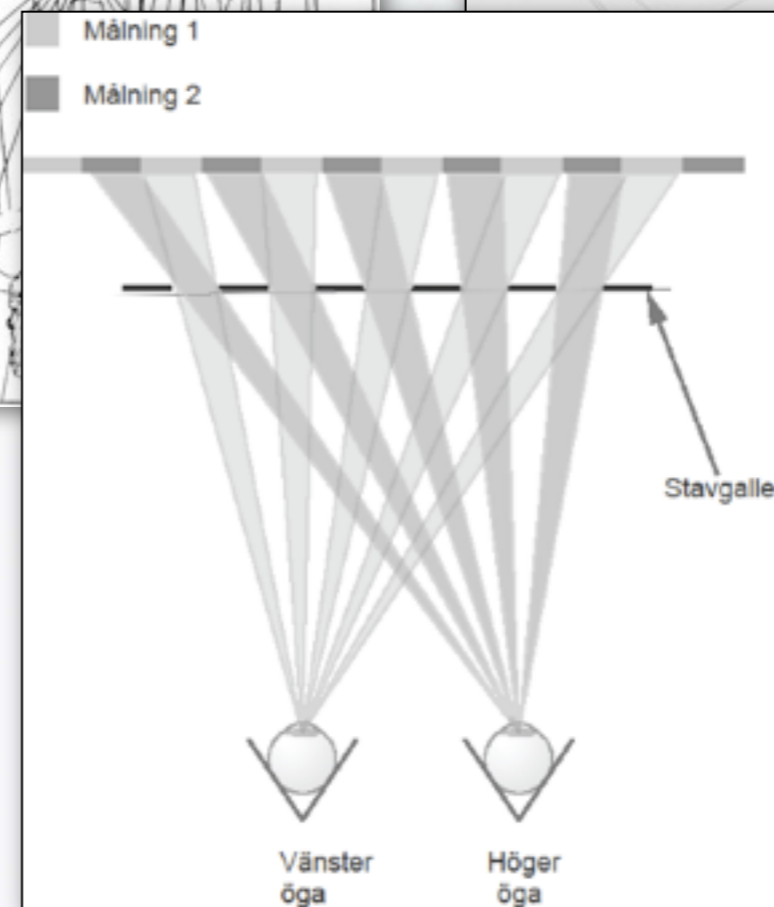
- Alhazen formulerade grunderna för geometrisk optik för ca 1000 år sedan.
- Filippo Brunelleschi formulerar ritprinciper på 1400-talet.

Historik

Perspektivframställan växte fram under flera hundra år.

- Alhazen formulerade grunderna för geometrisk optik för ca 1000 år sedan.
- Filippo Brunelleschi formulerar ritprinciper på 1400-talet.
- Bois-Clair målade 1692 tavlor där betraktaren såg två olika perspektiv samtidigt

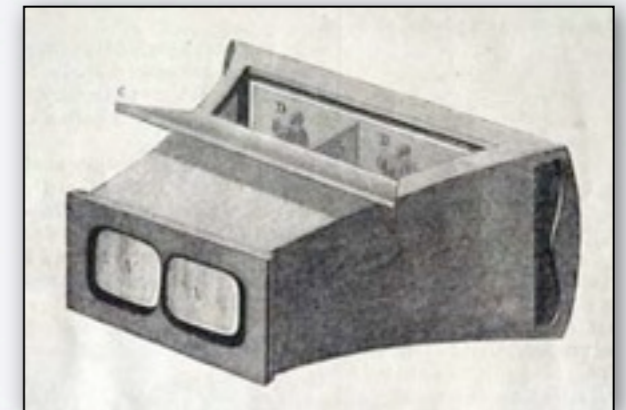
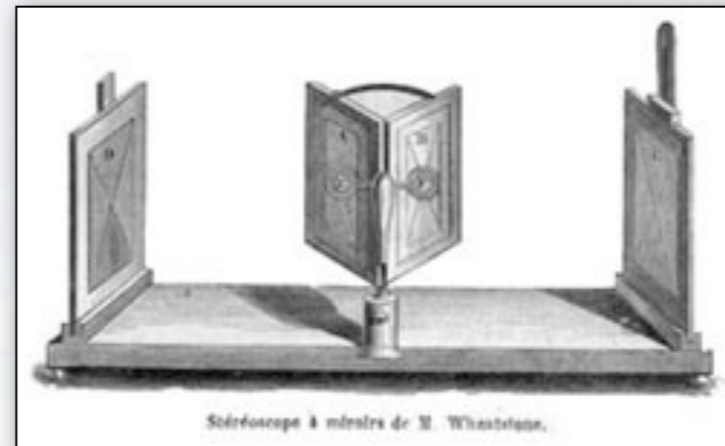

Historik

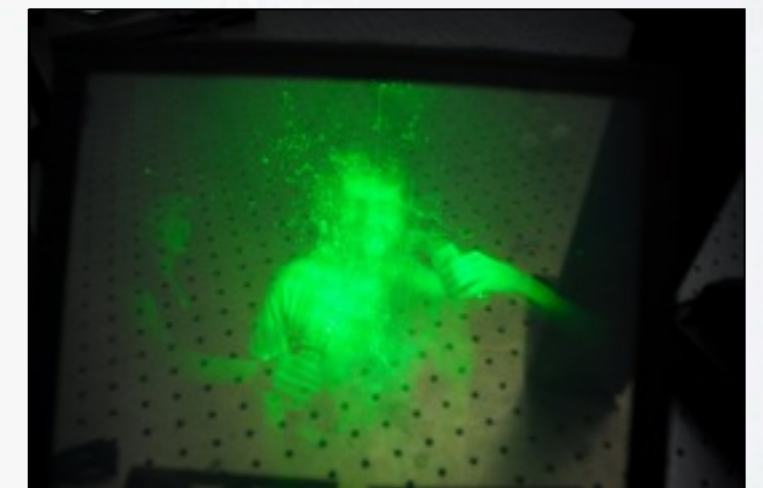
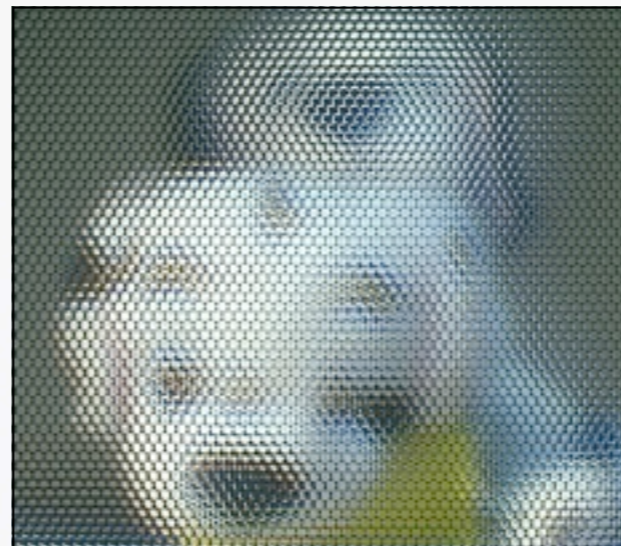
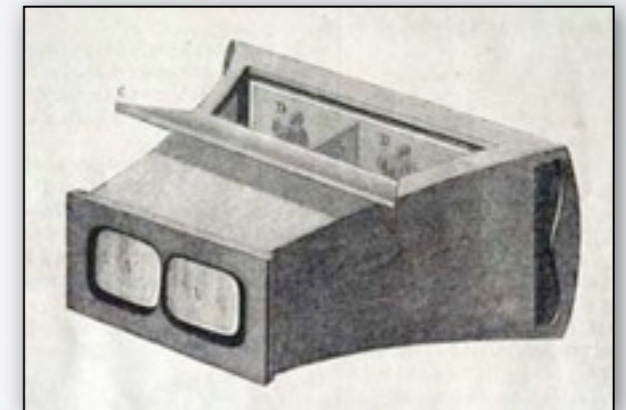
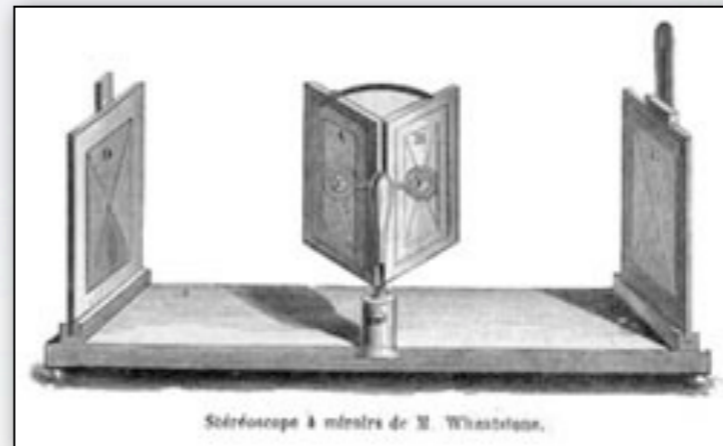
Historik

- Under 1800-talet lanseras flera olika stereoskopiska tekniker

Historik

- Under 1800-talet lanseras flera olika stereoskopiska tekniker
- I början av 1900-talet uppträffas integrerade bilder och hologram

Historik

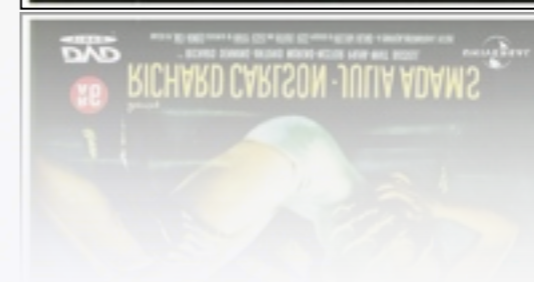
Historik

- Kortfilmer i röd/grön 3D redan 1903 (Lumière) och långfilmer 1922

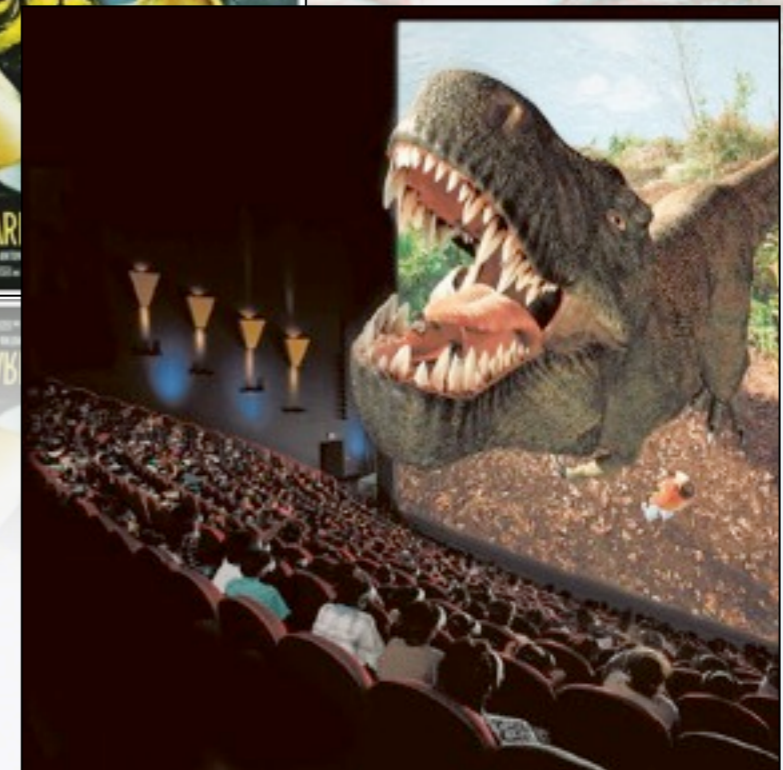
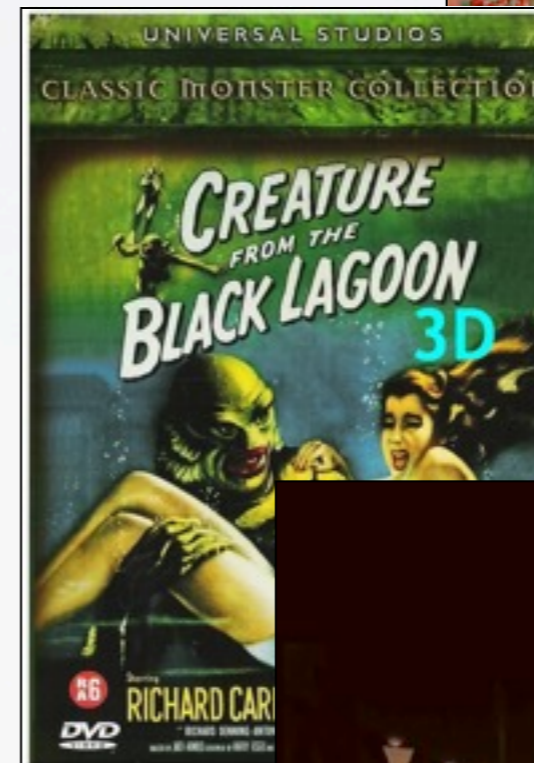
Historik

- Kortfilmer i röd/grön 3D redan 1903 (Lumière) och långfilmer 1922
- Hollywood intresserar sig för 3D på 50-talet för att konkurrera med den nylanserade TVn

Historik

- Kortfilmer i röd/grön 3D redan 1903 (Lumière) och långfilmer 1922
- Hollywood intresserar sig för 3D på 50-talet för att konkurrera med den nylanserade TVn
- IMAX 3D-teatrar i slutet på 80-talet

Vad gör att vi ser 3D?

Flertalet djupegenskaper måste finnas representerade för att en bild ska upplevas tredimensionell

Vad gör att vi ser 3D?

Flertalet djupegenskaper måste finnas representerade för att en bild ska upplevas tredimensionell

Psykologiska

Vad gör att vi ser 3D?

Flertalet djupegenskaper måste finnas representerade för att en bild ska upplevas tredimensionell

Psykologiska

Fysiologiska

Psykologiska djupegenskaper

Psykologiska djupegenskaper

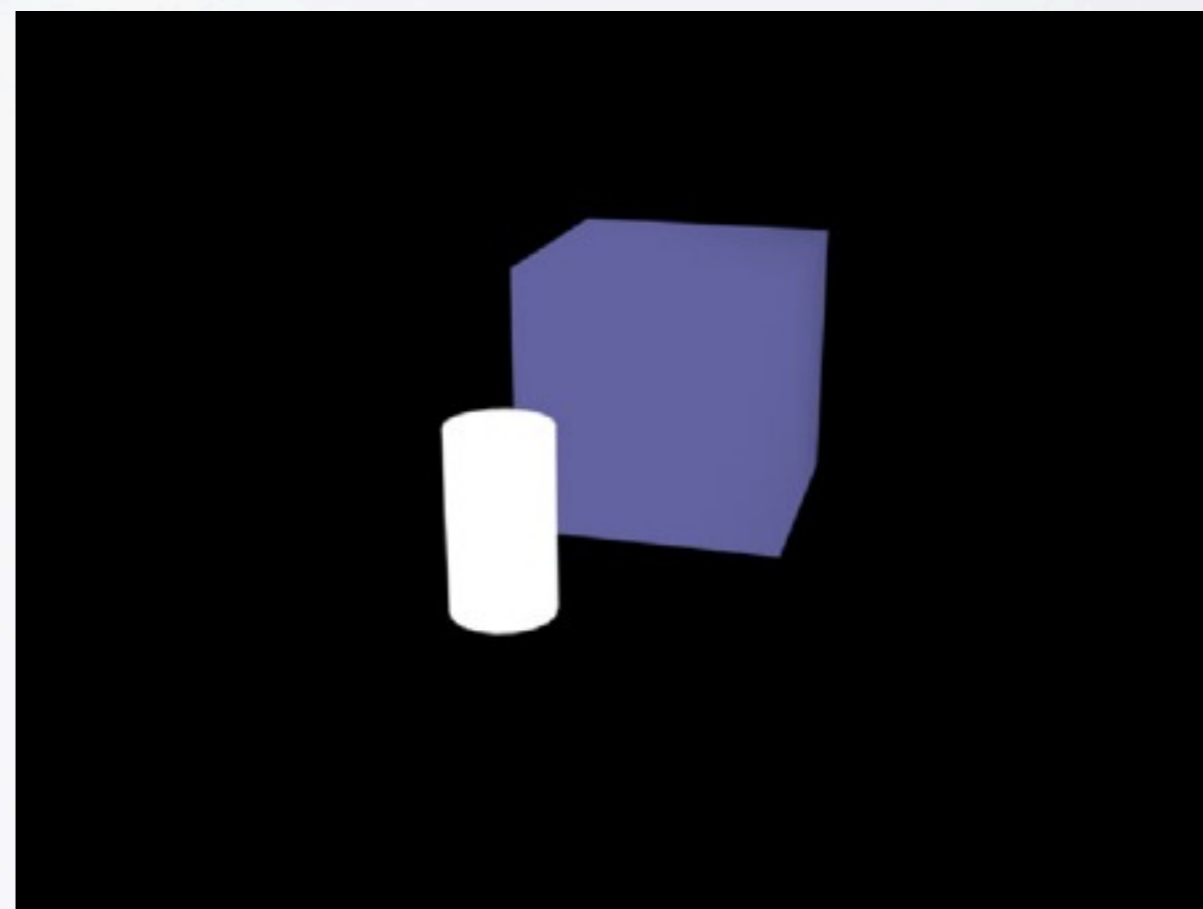
- Ocklusion

Psykologiska djupegenskaper

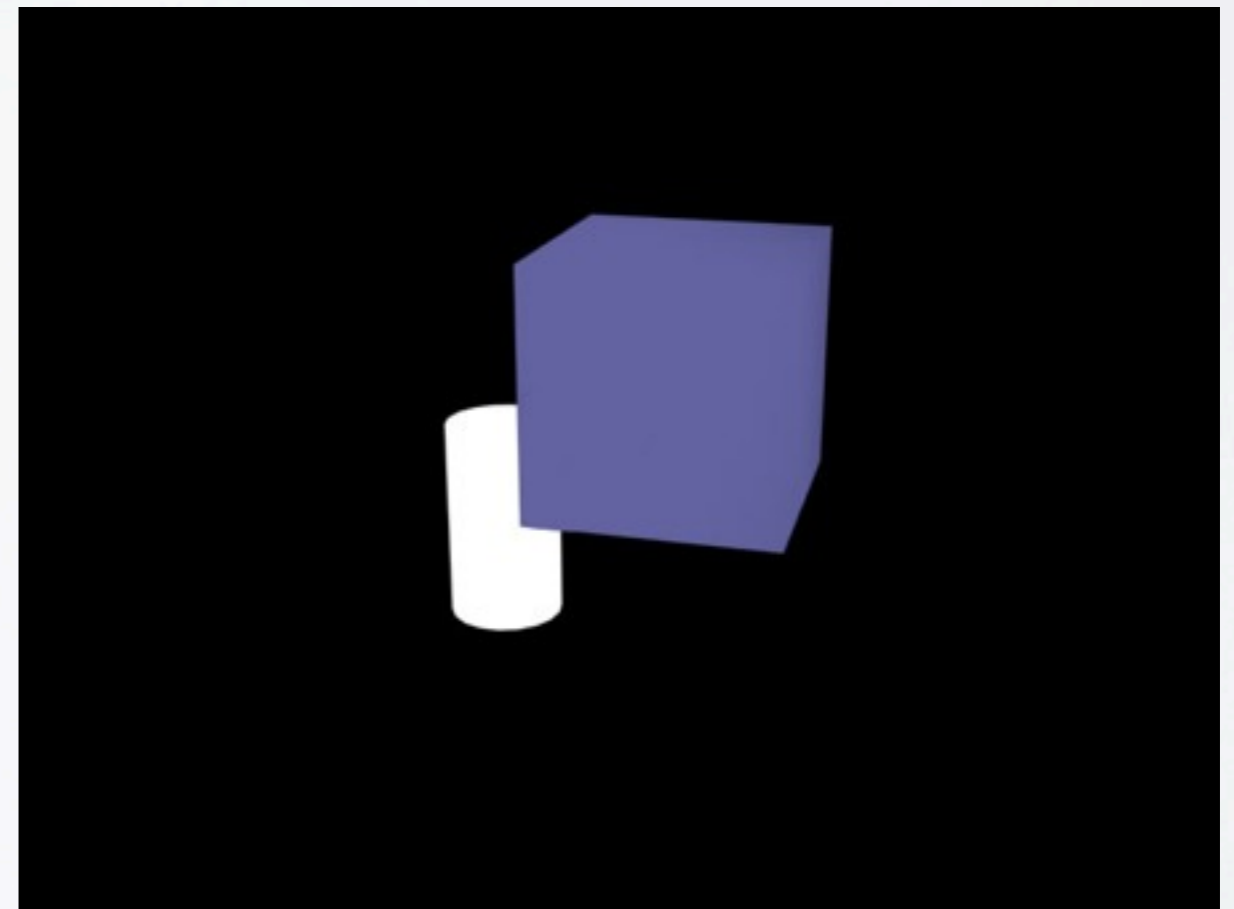
- Ocklusion

Psykologiska djupegenskaper

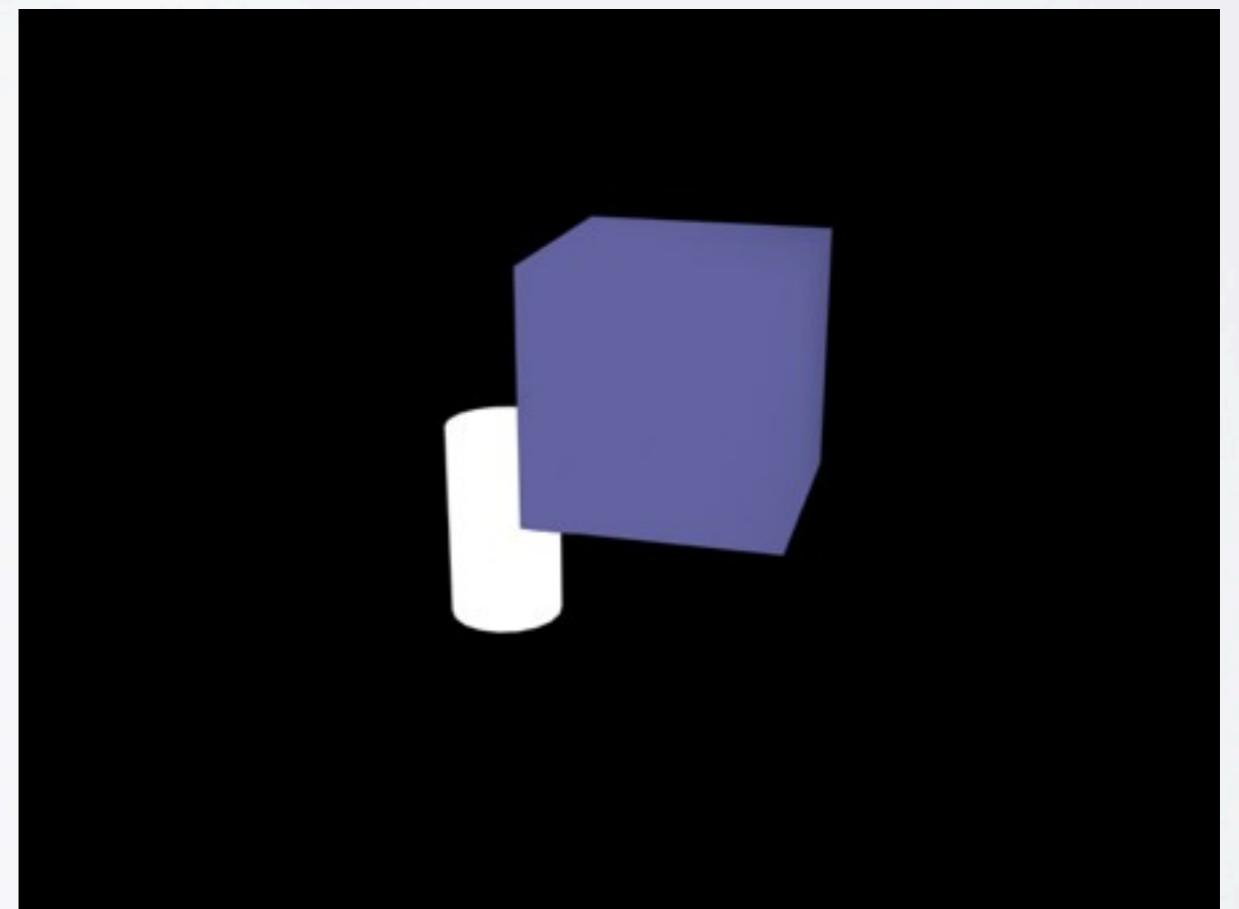
- Ocklusion

Psykologiska djupegenskaper

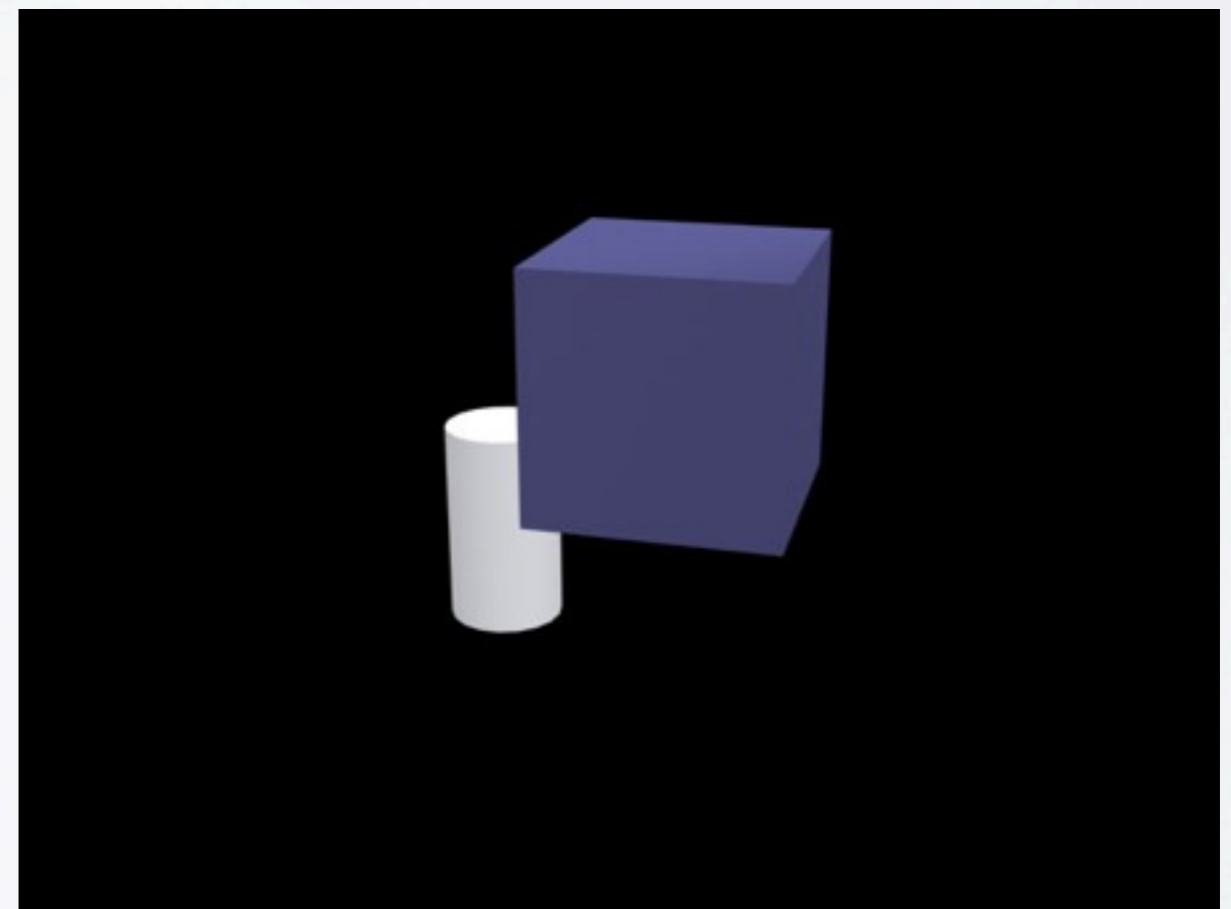
- Ocklusion
- Ljus och skugga

Psykologiska djupegenskaper

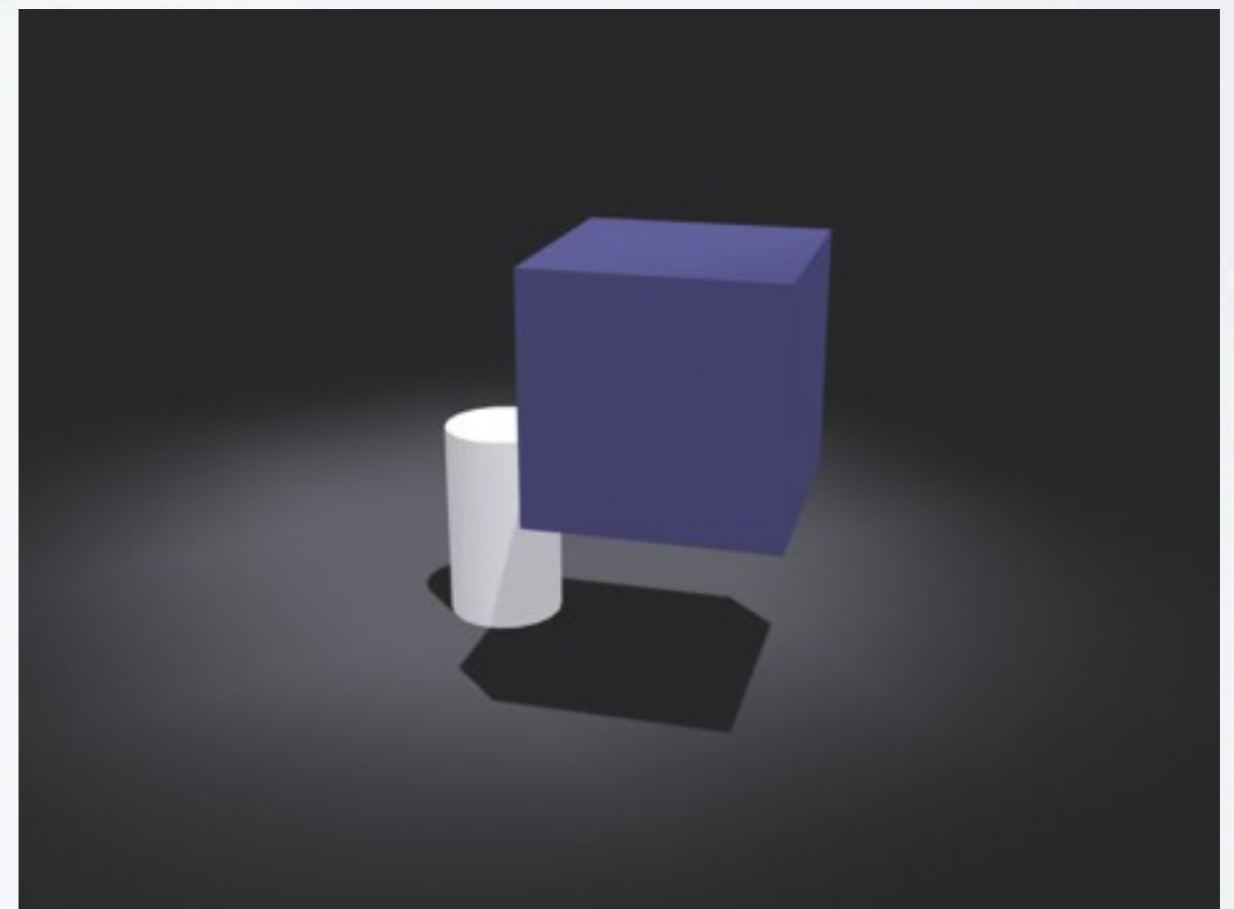
- Ocklusion
- Ljus och skugga

Psykologiska djupegenskaper

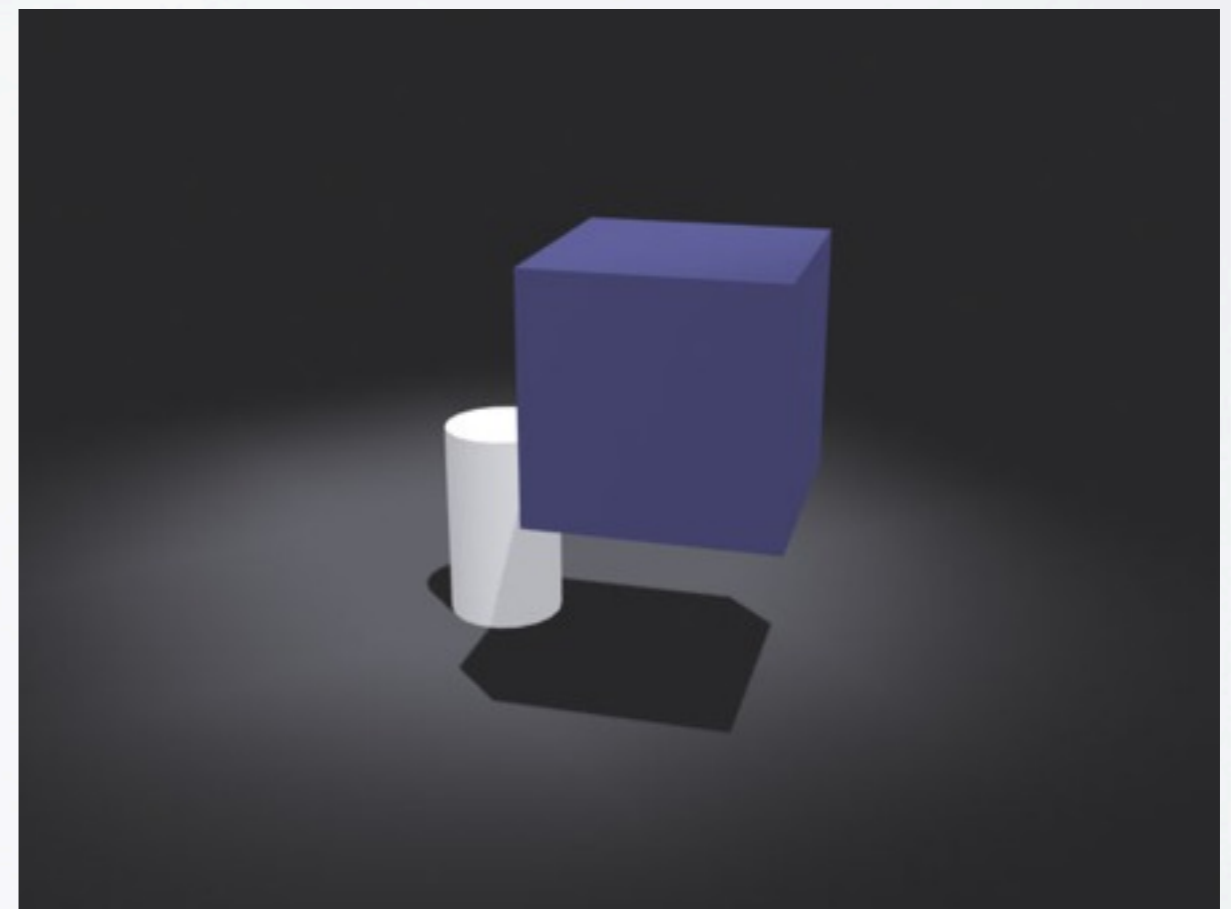
- Ocklusion
- Ljus och skugga

Psykologiska djupegenskaper

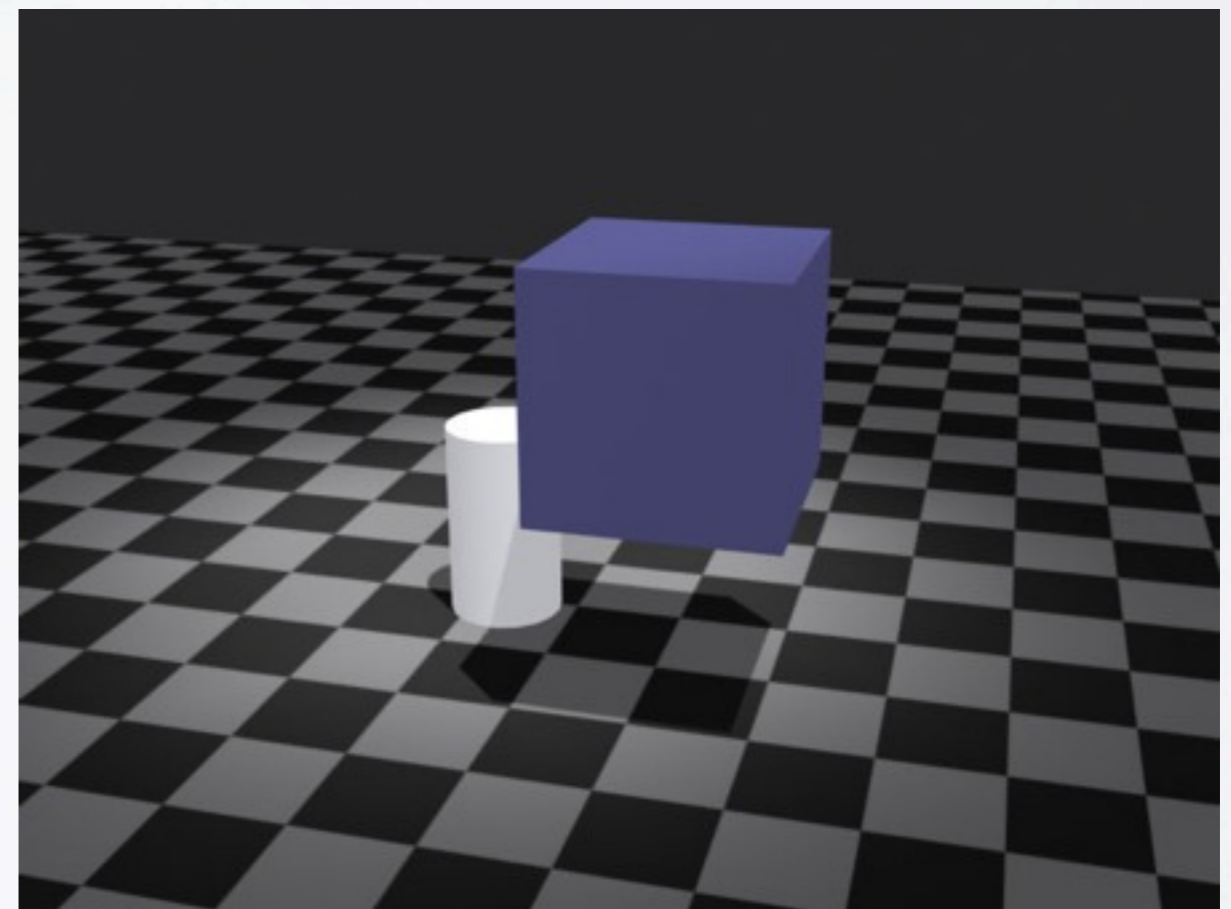
- Ocklusion
- Ljus och skugga
- Detaljriktedom

Psykologiska djupegenskaper

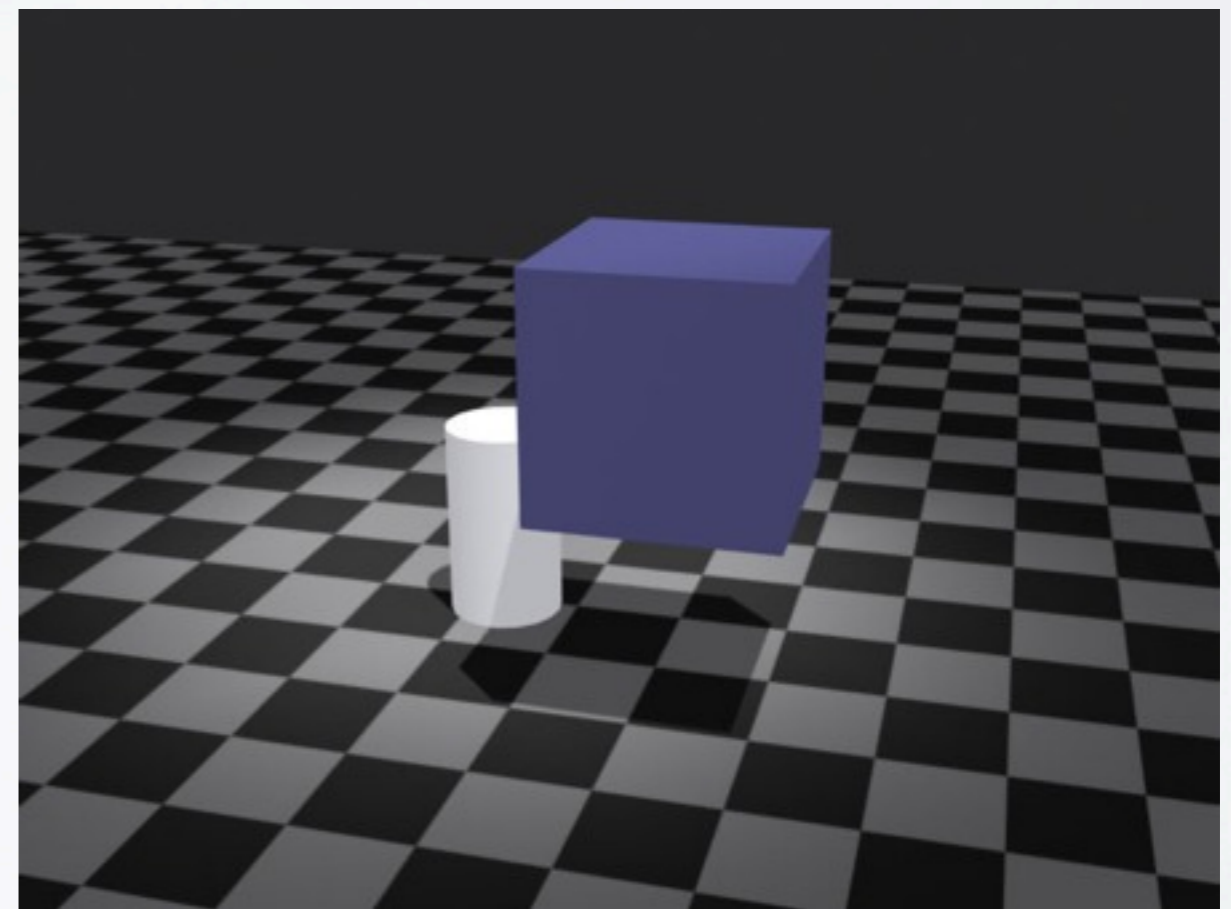
- Ocklusion
- Ljus och skugga
- Detaljrikiedom

Psykologiska djupegenskaper

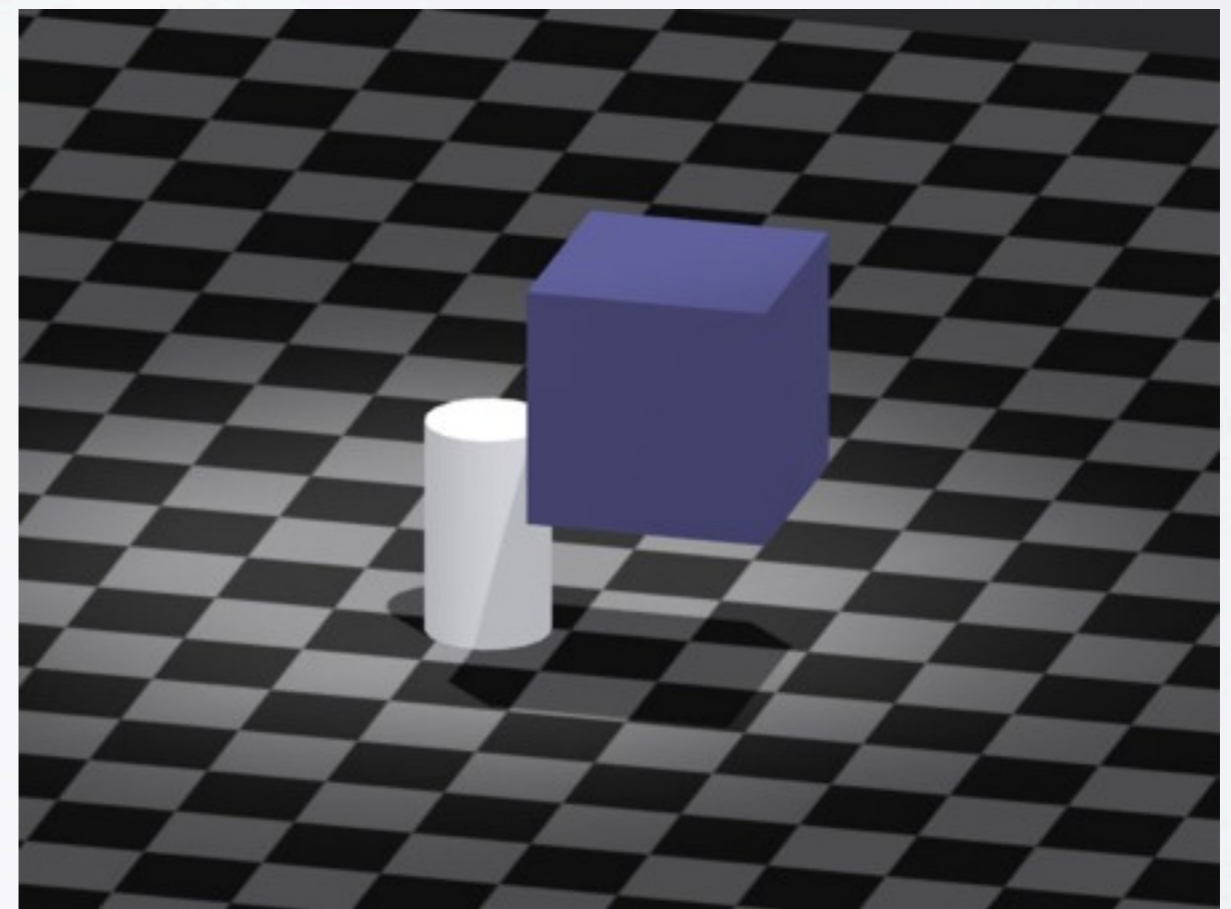
- Ocklusion
- Ljus och skugga
- Detaljriktedom
- Perspektiv

Psykologiska djupegenskaper

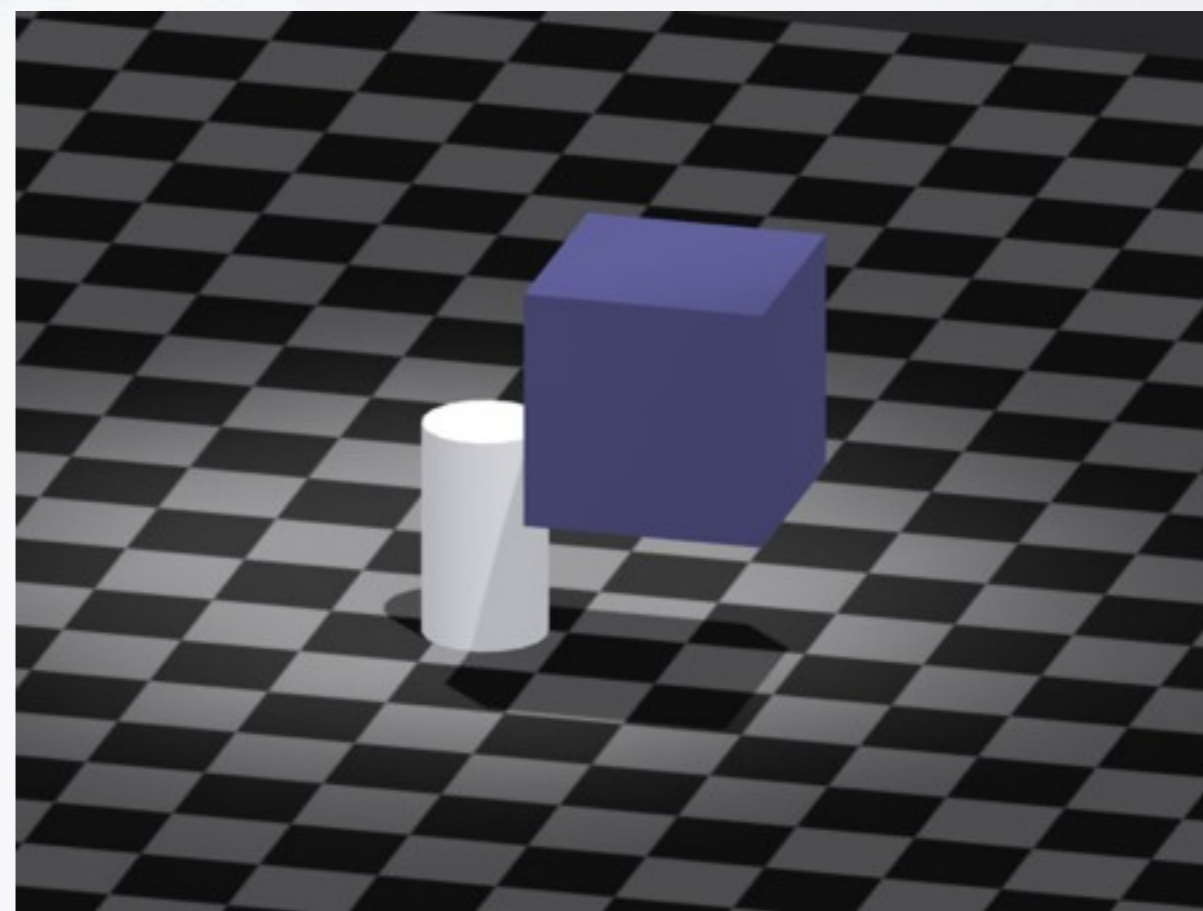
- Ocklusion
- Ljus och skugga
- Detaljrikiedom
- Perspektiv

Psykologiska djupegenskaper

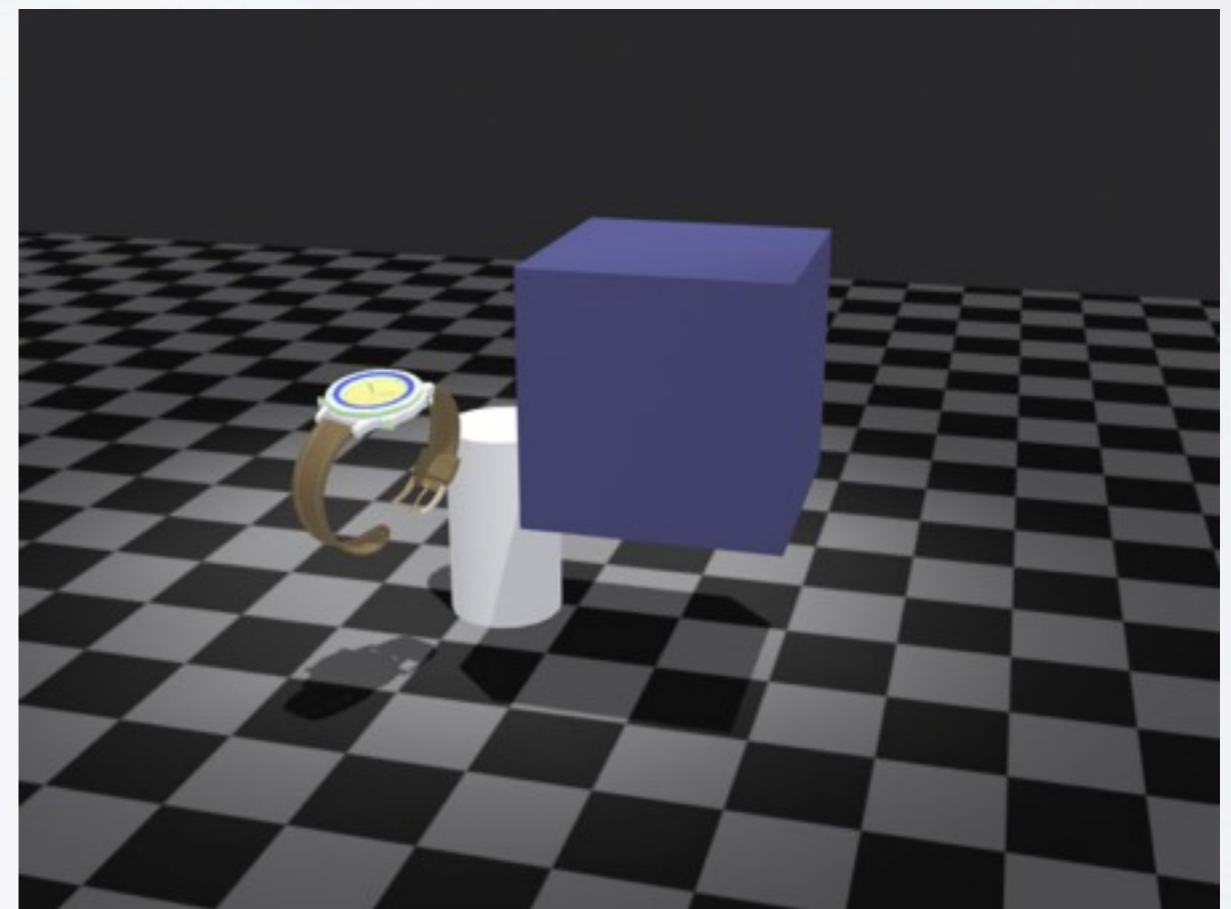
- Ocklusion
- Ljus och skugga
- Detaljriktedom
- Perspektiv
- Erfarenhet

Psykologiska djupegenskaper

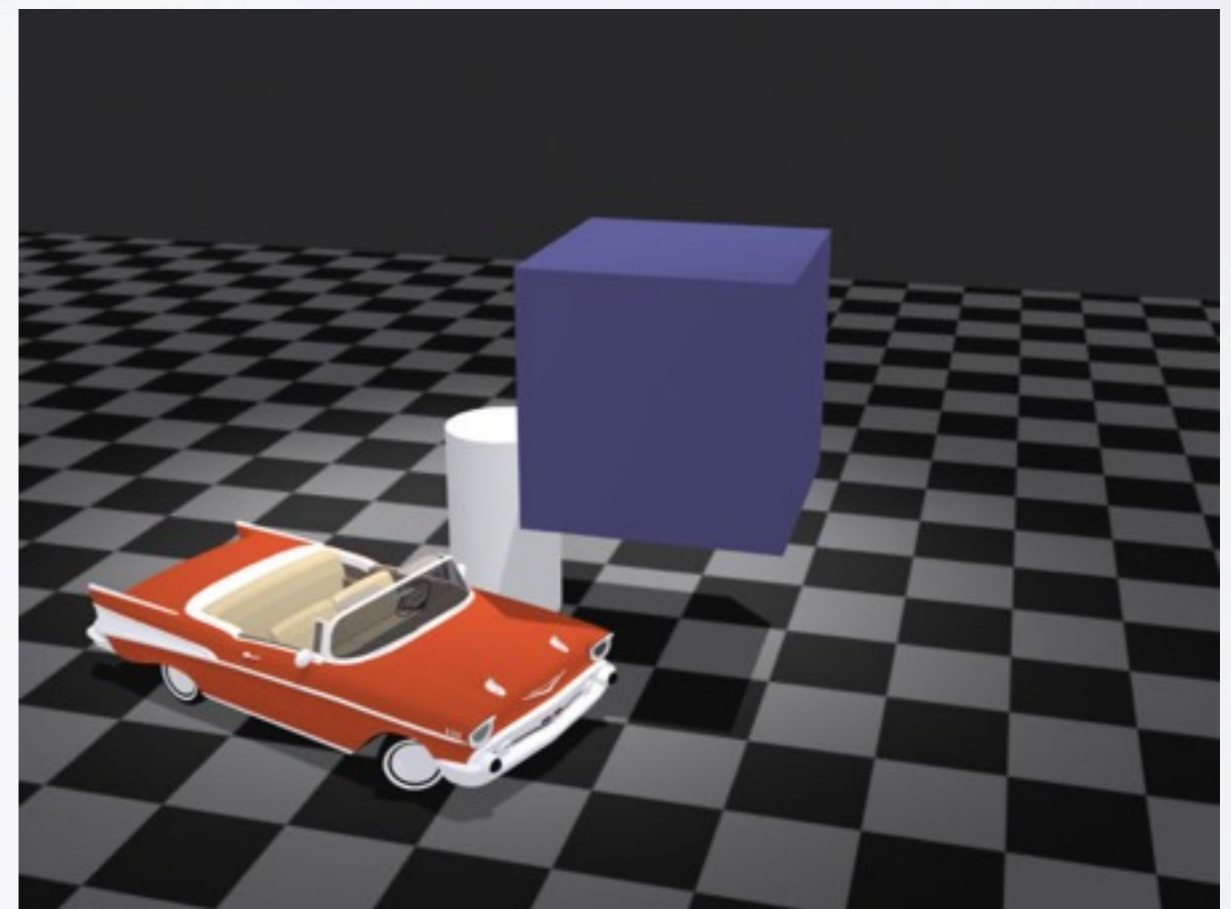
- Ocklusion
- Ljus och skugga
- Detaljriktedom
- Perspektiv
- Erfarenhet

Psykologiska djupegenskaper

- Ocklusion
- Ljus och skugga
- Detaljrikiedom
- Perspektiv
- Erfarenhet

Fysiologiska djupegenskaper

Photos by Henri Clément

Fysiologiska djupegenskaper

- Binokulär parallax -
perspektivskillnaden mellan
höger och vänster öga

Photos by Henri Clément

Fysiologiska djupegenskaper

- Binokulär parallax - perspektivskillnaden mellan höger och vänster öga

Höger ögas vy

Vänster ögas vy

Photos by Henri Clément

Fysiologiska djupegenskaper

- Binokulär parallax -
perspektivskillnaden mellan
höger och vänster öga
- Akkommodation

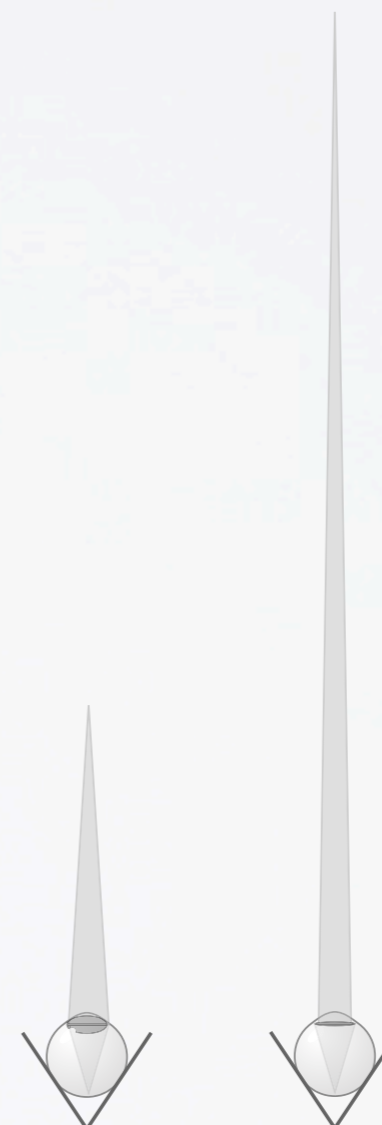
Photos by Henri Clément

Fysiologiska djupegenskaper

- Binokulär parallax -
perspektivskillnaden mellan
höger och vänster öga
- Ackommodation

Photos by Henri Clément

Fysiologiska djupegenskaper

- Binokulär parallax -
perspektivskillnaden mellan
höger och vänster öga
- Akkommodation
- Konvergens

Photos by Henri Clément

Fysiologiska djupegenskaper

- Binokulär parallax -
perspektivskillnaden mellan
höger och vänster öga
- Ackommodation
- Konvergens

Photos by Henri Clément

Fysiologiska djupegenskaper

- Binokulär parallax -
perspektivskillnaden mellan
höger och vänster öga
- Akkommodation
- Konvergens
- Rörelseparallax

Photos by Henri Clément

Fysiologiska djupegenskaper

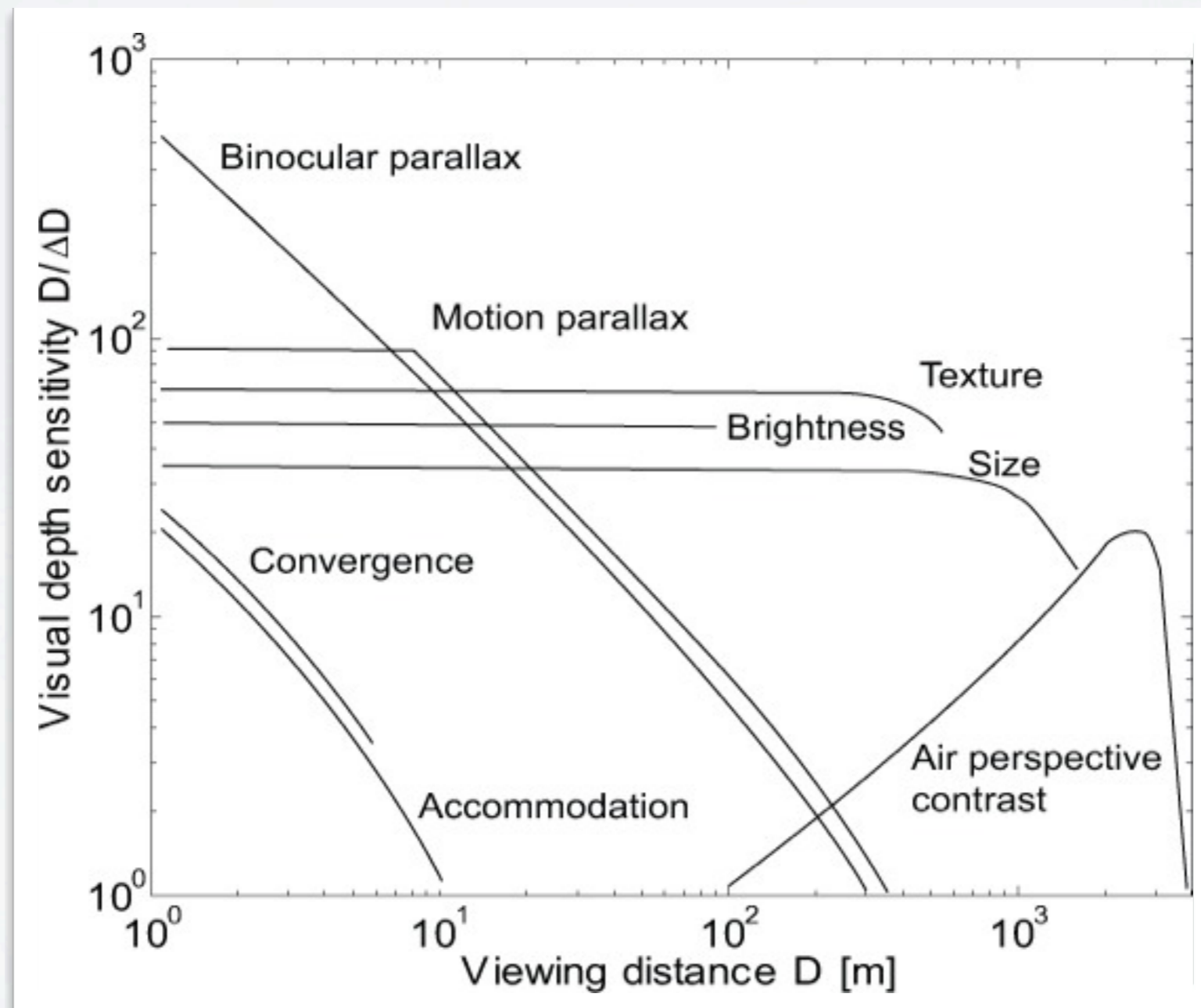

- Binokulär parallax - perspektivskillnaden mellan höger och vänster öga
- Ackommodation
- Konvergens
- Rörelseparallax

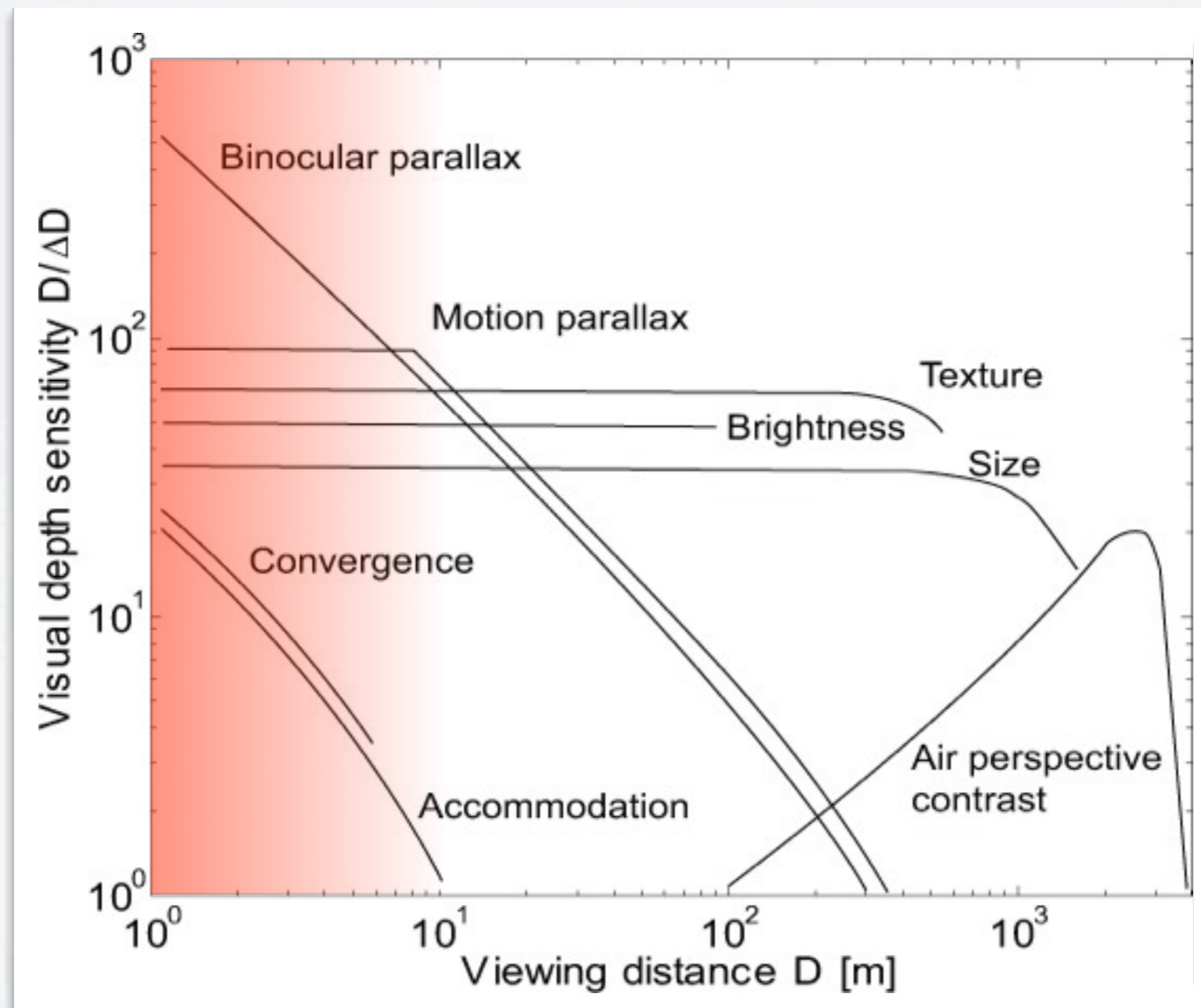
Photos by Henri Clément

Djupegenskapernas relativa betydelse

M. Siegel and S. Nagata, *Just enough reality: Comfortable 3-D viewing via microstereopsis*, 2000

Djupegenskapernas relativa betydelse

M. Siegel and S. Nagata, *Just enough reality: Comfortable 3-D viewing via microstereopsis*, 2000

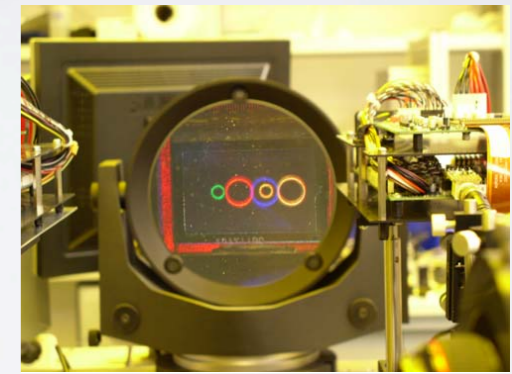
Olika 3D-tekniker

Stereoskopisk

Med speciella
glasögon

Utan speciella
glasögon

Hologram

Multistereoskopisk

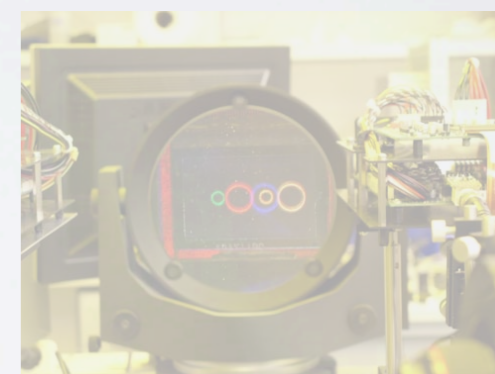

Volumetrisk

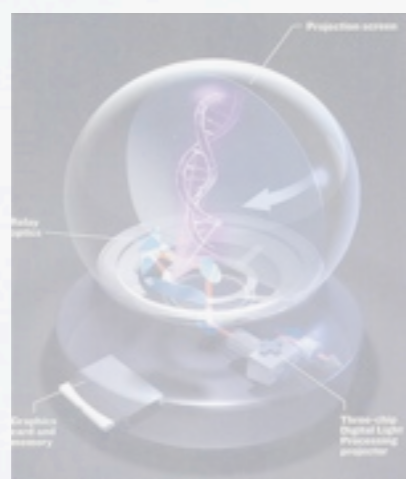
Olika 3D-tekniker

Stereoskopisk

Hologram

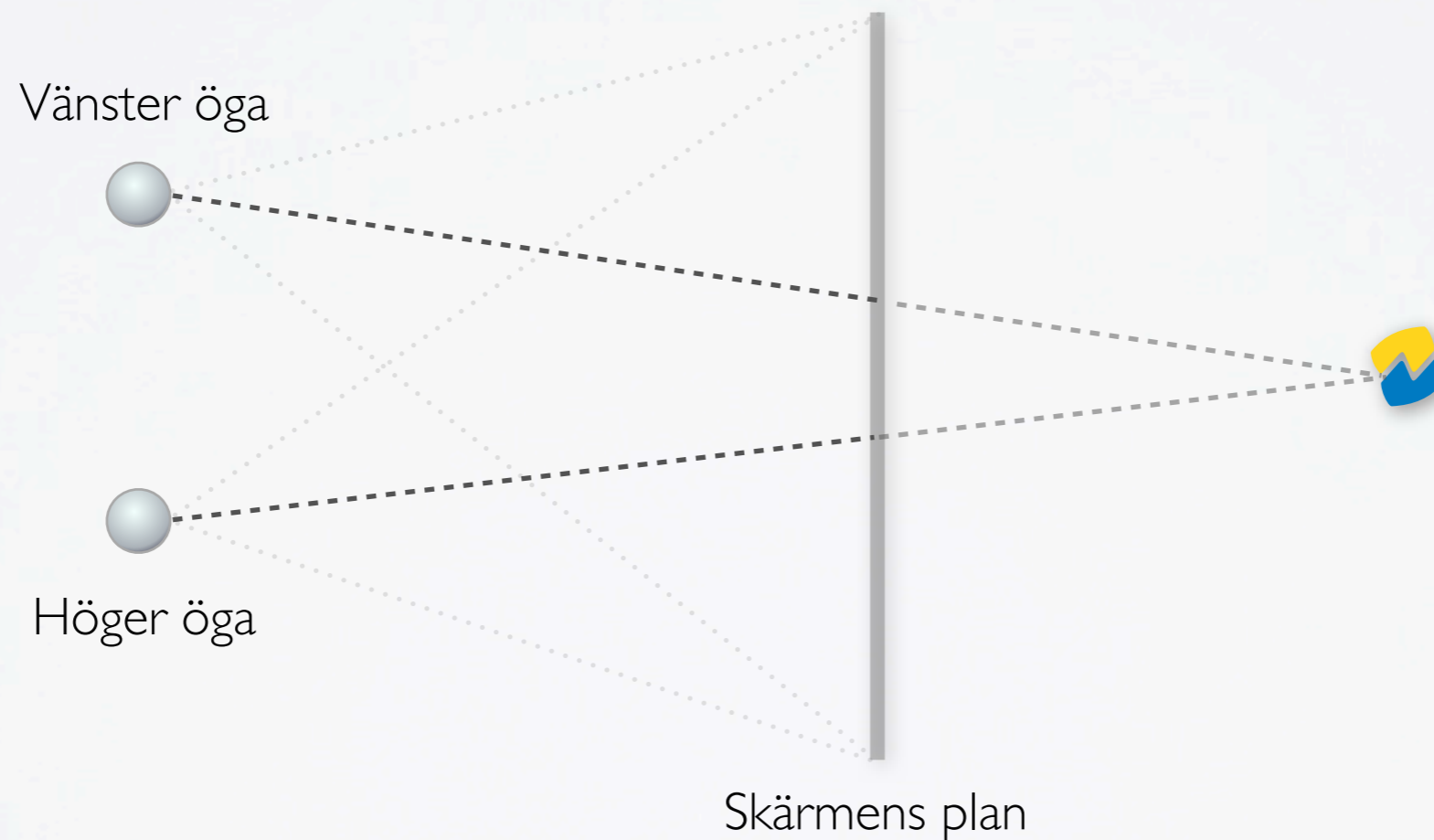
Volumetrisk

Multistereoskopisk

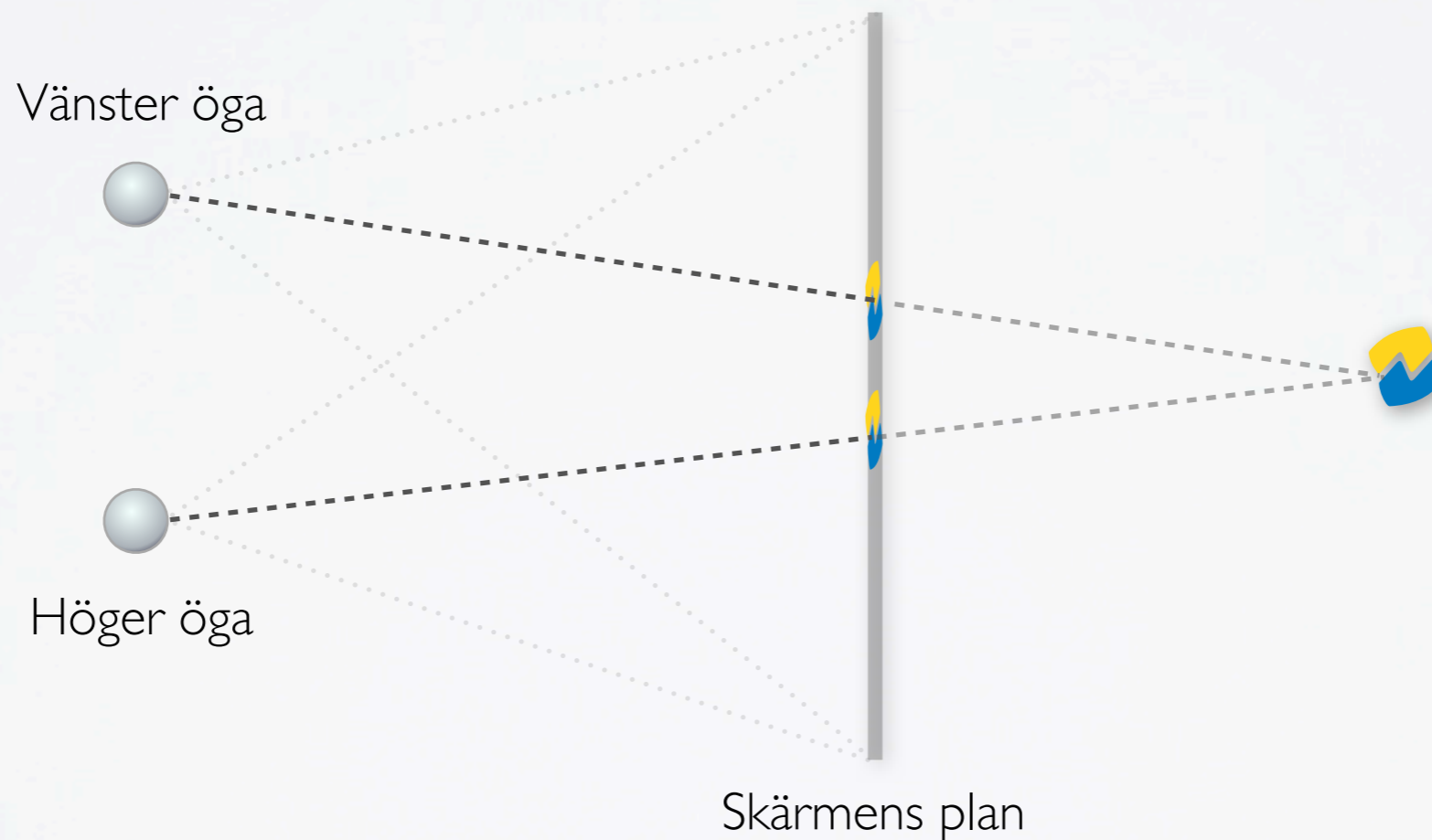
Stereoskopisk 3D

Objekt "inuti" skärmen

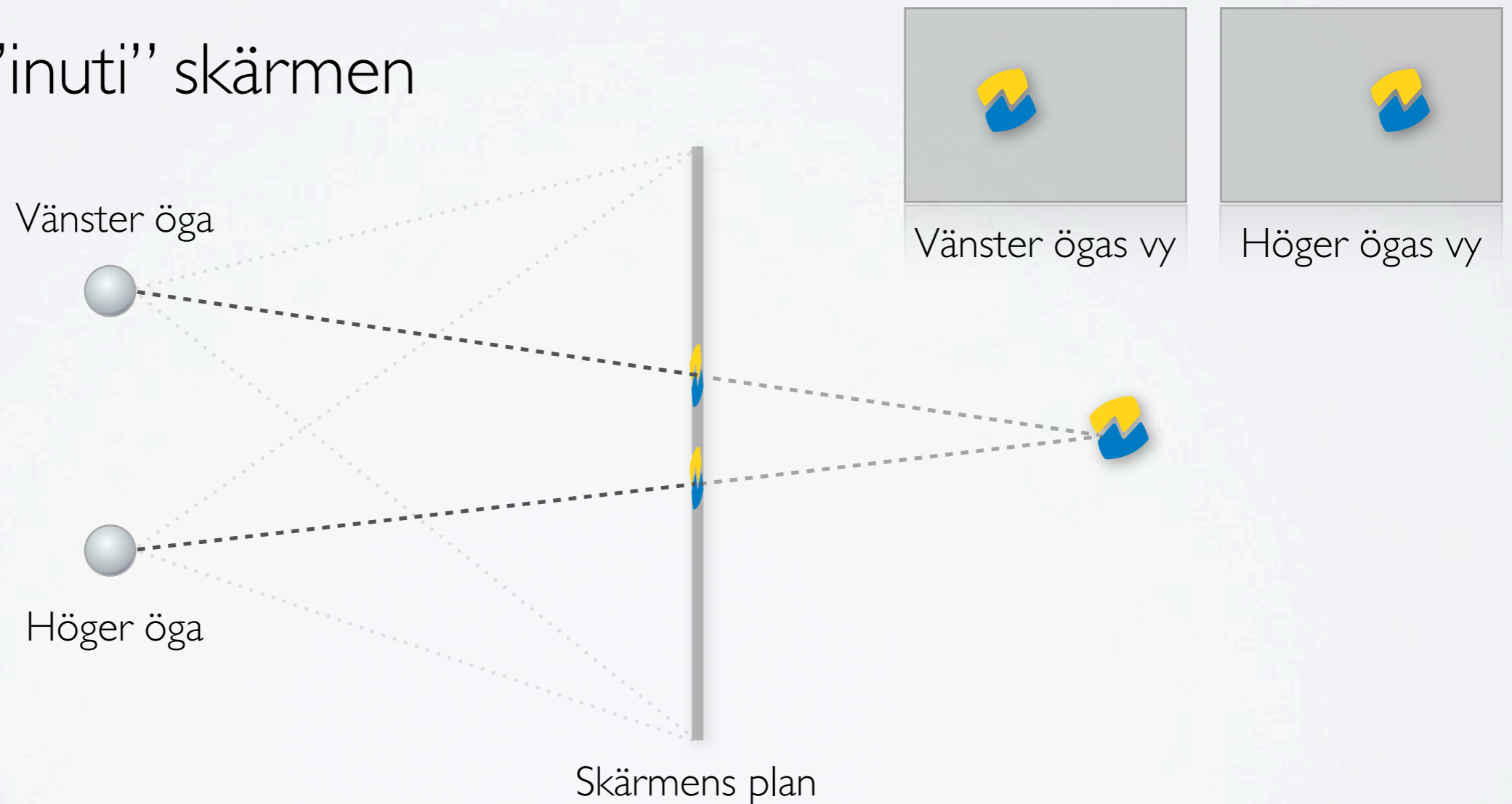
Stereoskopisk 3D

Objekt "inuti" skärmen

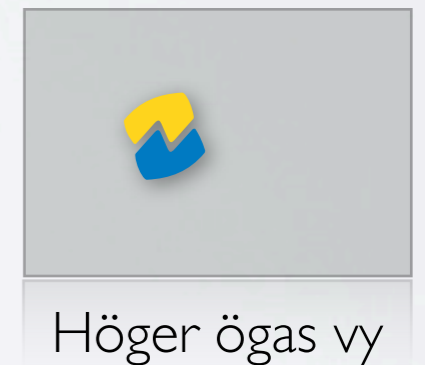
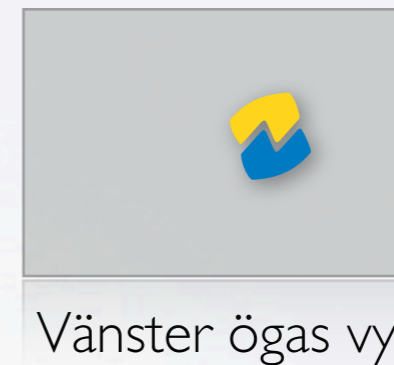
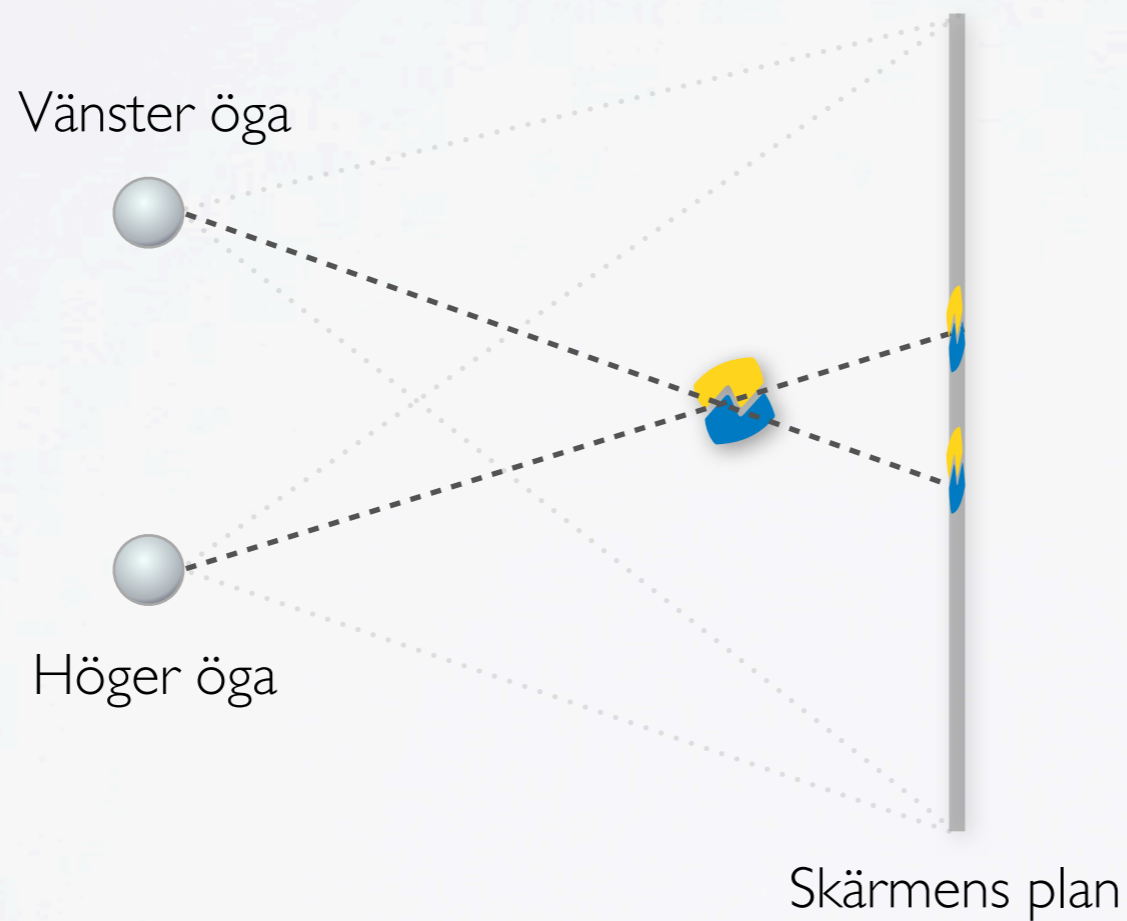
Stereoskopisk 3D

Objekt "inuti" skärmen

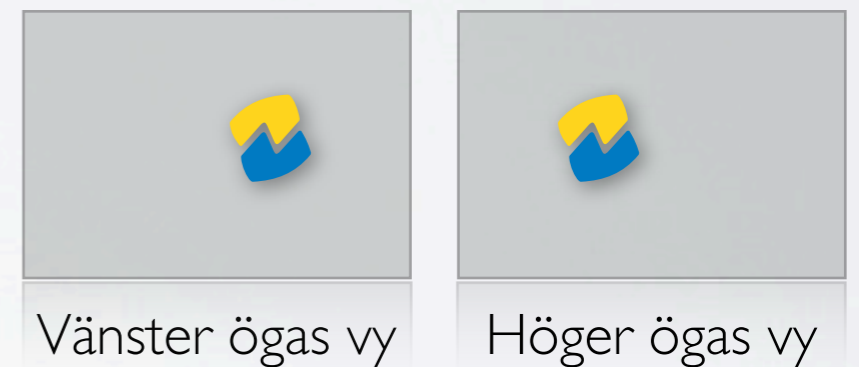
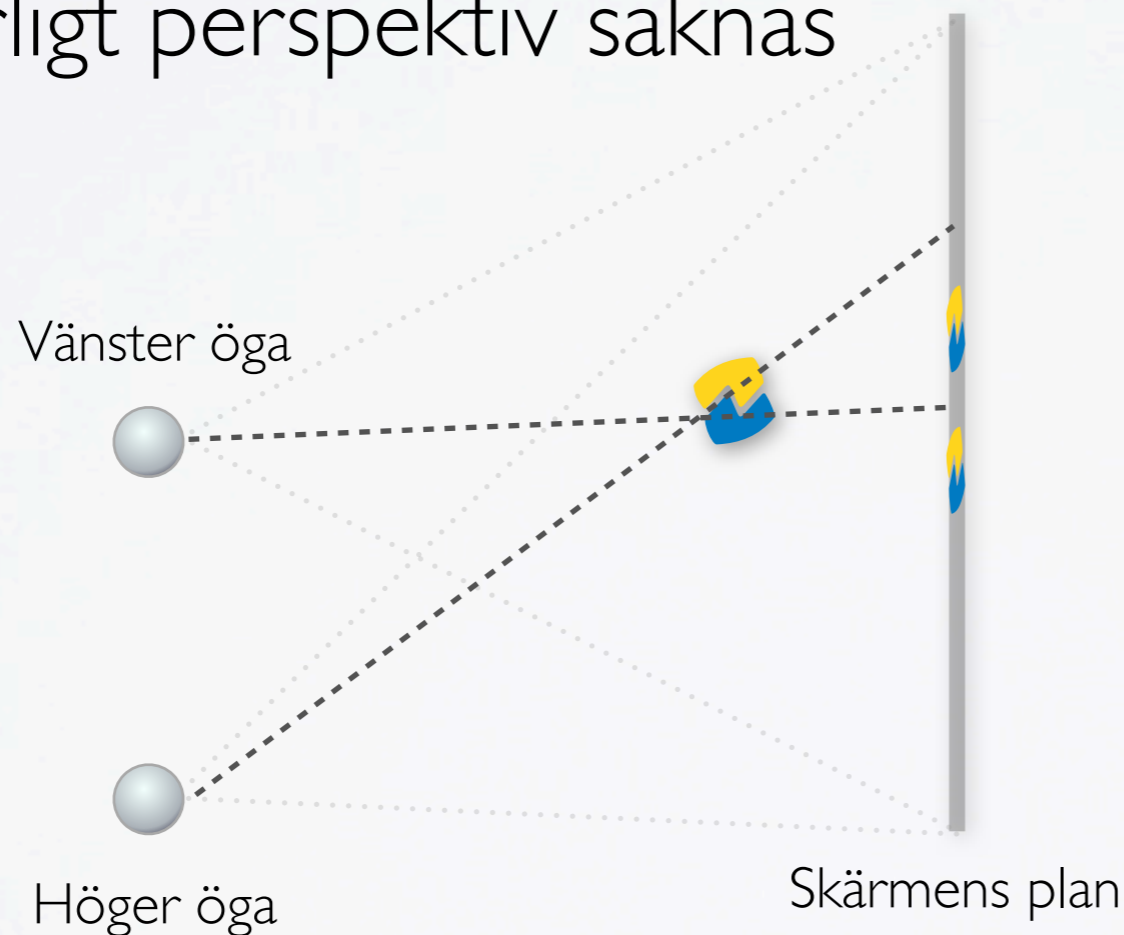
Stereoskopisk 3D

Objekt framför skärmen

Stereoskopisk 3D

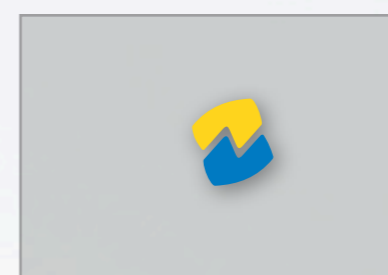
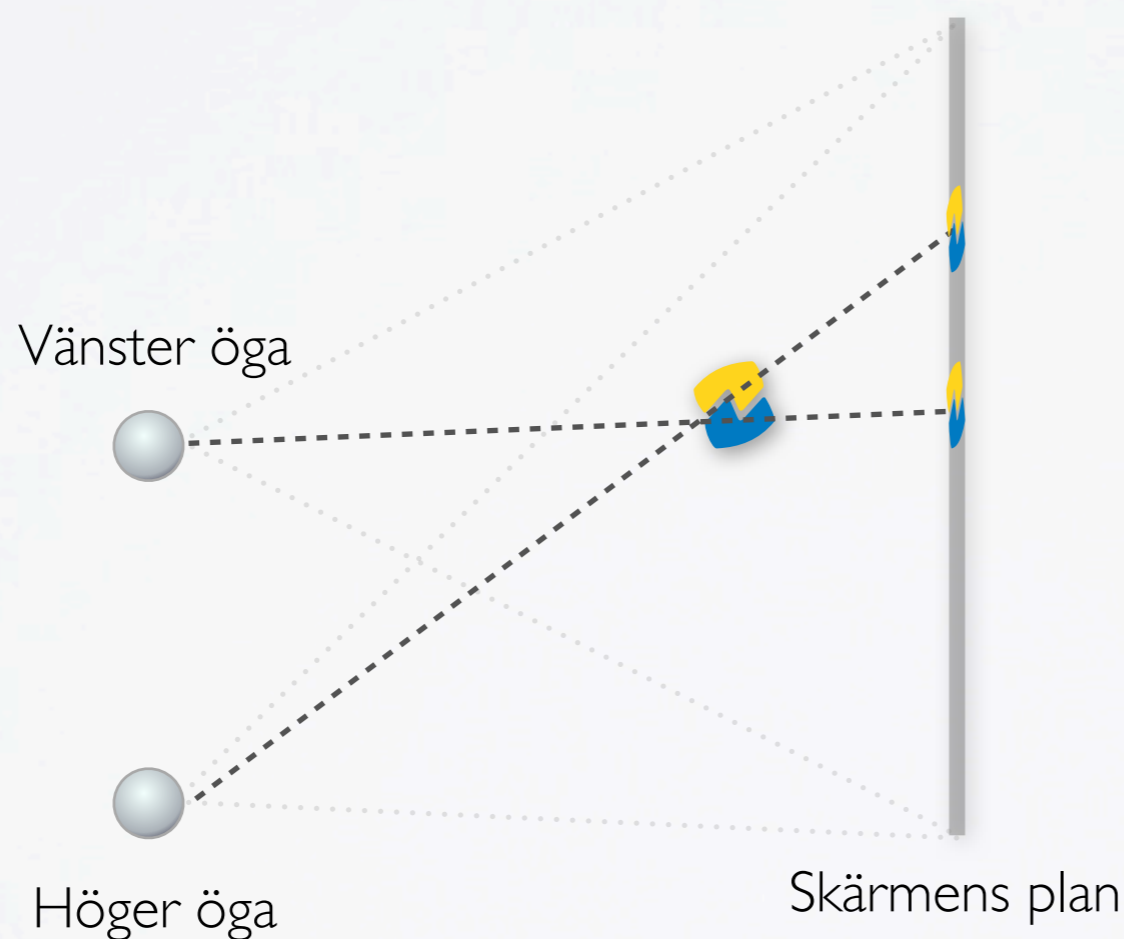
Ingen rörelseparallax, dvs.
föränderligt perspektiv saknas

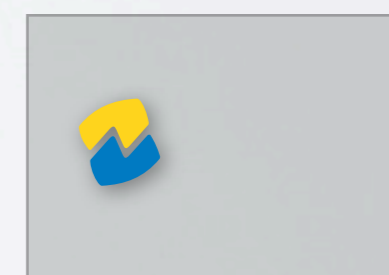
De två vyerna
ändras inte

Multistereoskopisk 3D

Vänster ögas vy

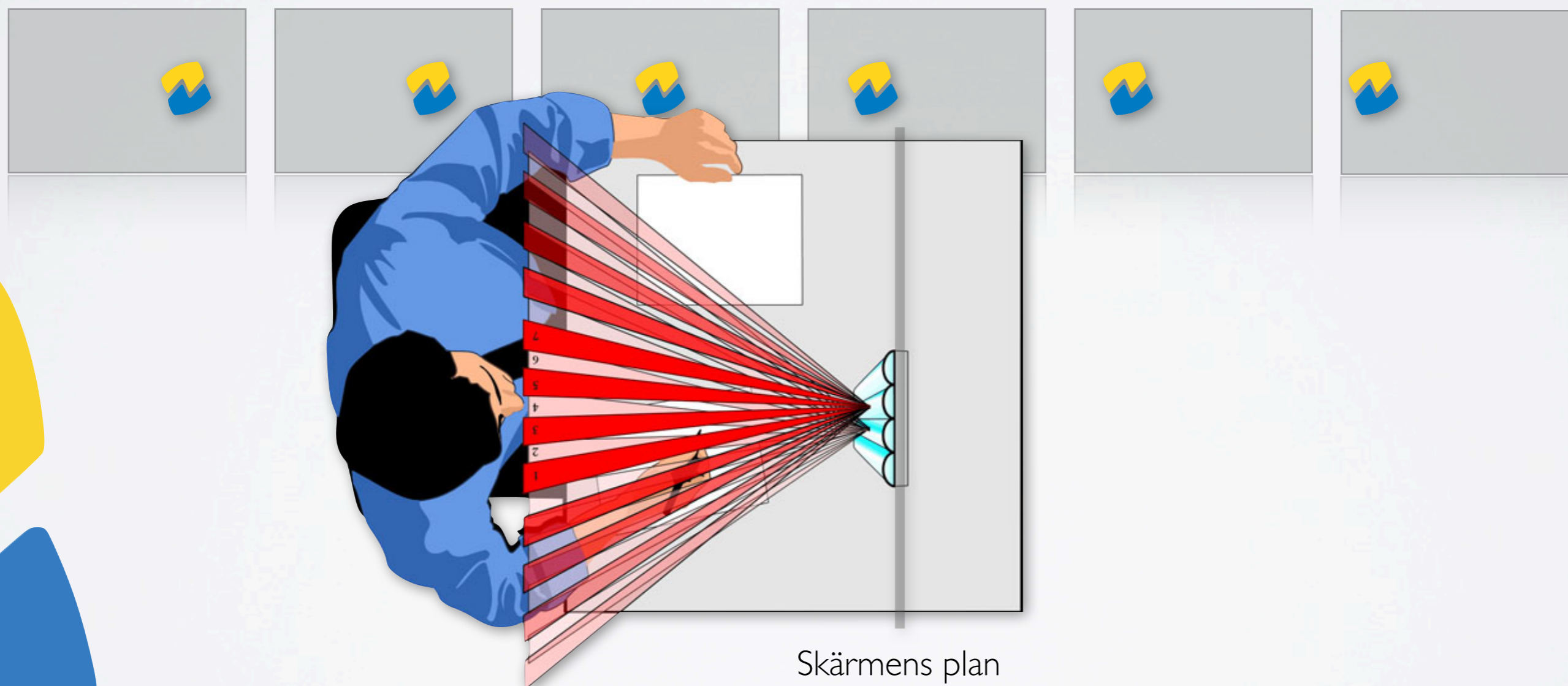

Höger ögas vy

Varje betraktningssposition har ett unikt vypar

Multistereoskopisk 3D

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Tidigare misstag

- Dåligt fotograferat
- Lågbudgetproducerade filmer
- Otillräcklig kvalitetskontroll
- Dåliga projektorsystem
- Låg kunskap om tekniken

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Tidigare misstag

- Dåligt fotograferat
- Lågbudgetproducerade filmer
- Otillräcklig kvalitetskontroll
- Dåliga projektorsystem
- Låg kunskap om tekniken

- Huvudvärk
- Överansträngda ögon
- Illamående
- Bristande intresse

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Innehåll och marknad

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Innehåll och marknad

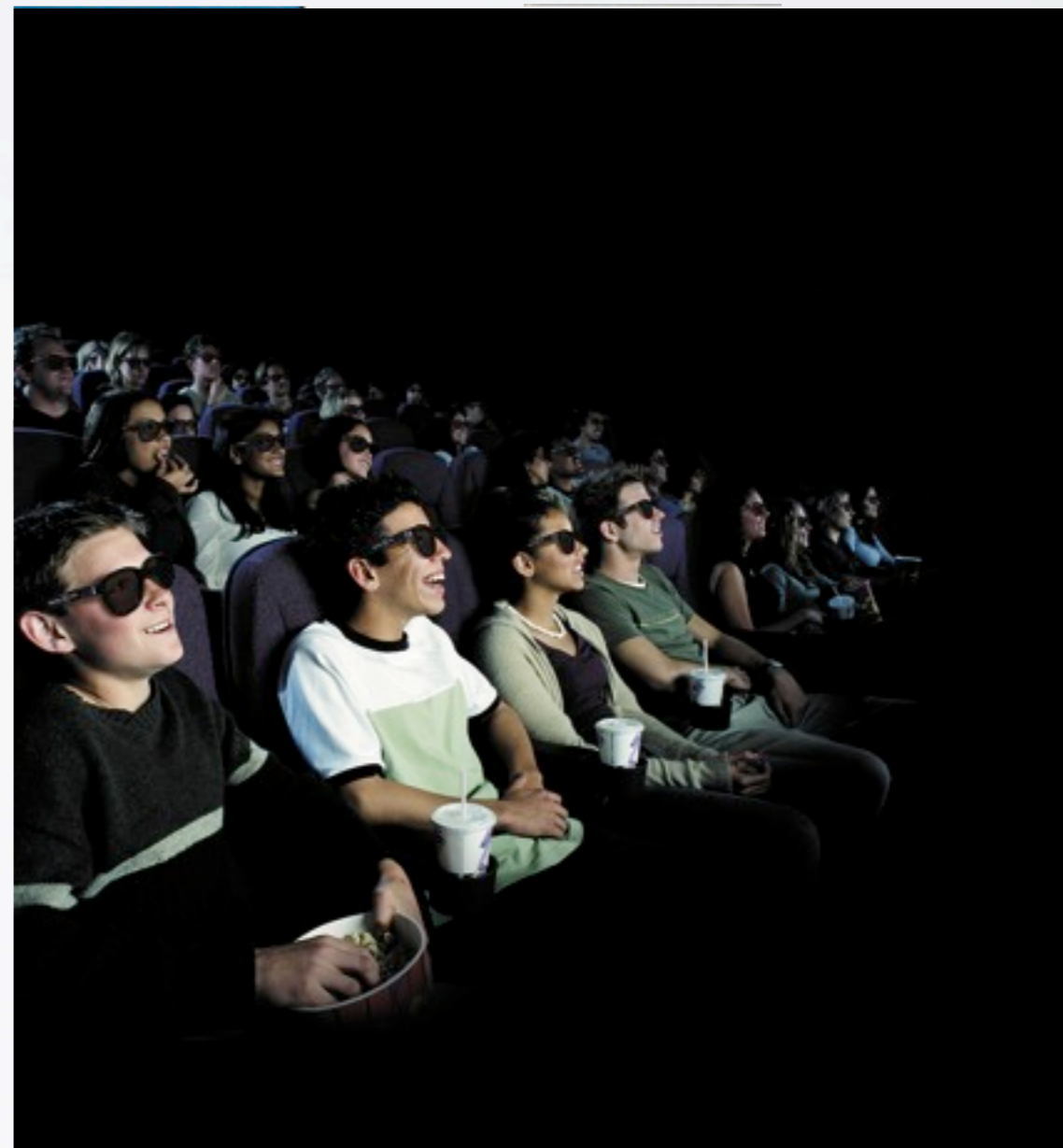
- Hollywood satsar på 3D-film
(23st planerade under 2009)

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Innehåll och marknad

- Hollywood satsar på 3D-film
(23st planerade under 2009)
- Biografer uppgraderas med
3D-funktionalitet
(6000 av USAs 38000 biografer
beräknas vara 3D-klara under 2009,
SF har 8 st i Sverige)

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Teknikmognad

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Teknikmognad

- Kamerateknik

3ality, Panasonic

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Teknikmognad

- Kamerateknik

3ality, Panasonic

- Distributionsteknik

MPEG-4 Multi View Coding, Blu-ray 3D,
Internet...

Varför kommer 3DTV att lyckas den här gången?

Teknikmognad

- Kamerateknik

3ality, Panasonic

- Distributionsteknik

MPEG-4 Multi View Coding, Blu-ray 3D,
Internet...

- Visningsteknik

RealD™, Dolby® 3D, Sony, JVC,
Samsung...

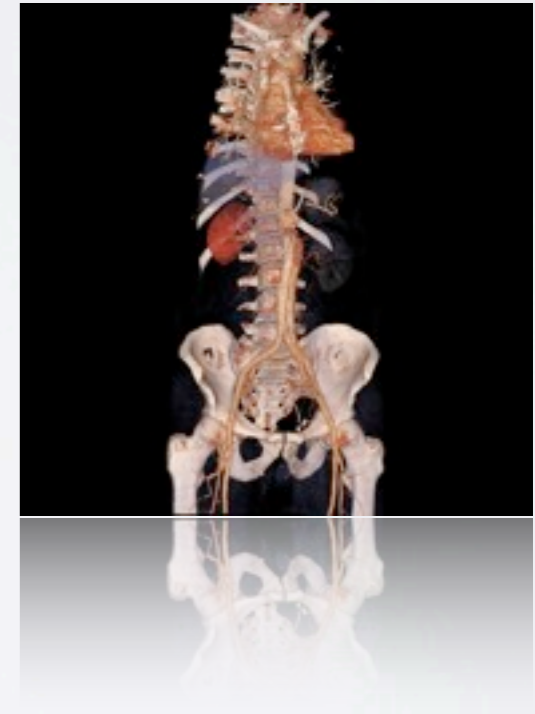

Andra 3D-tillämpningar

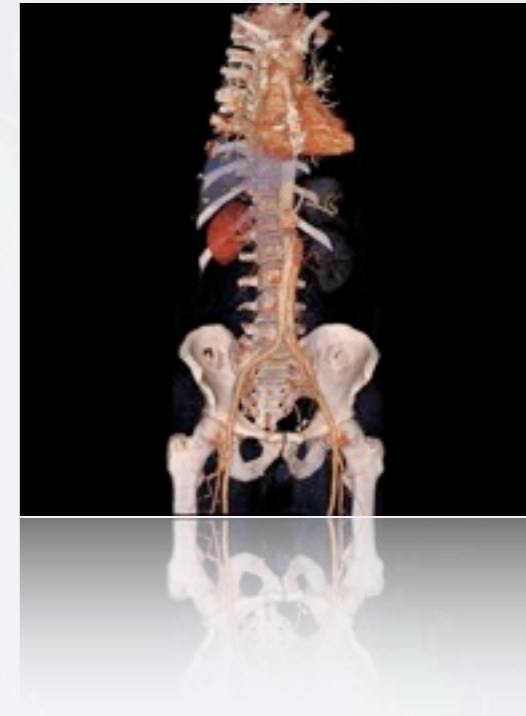
Andra 3D-tillämpningar

- Medicinsk visualisering

Andra 3D-tillämpningar

- Medicinsk visualisering
- Marknadsföring

Andra 3D-tillämpningar

- Medicinsk visualisering
- Marknadsföring
- Design och prototypkonstruktion

Andra 3D-tillämpningar

- Medicinsk visualisering
- Marknadsföring
- Design och prototypkonstruktion
- Underhållning

Forskning inom Realistisk 3D vid Mittuniversitetet

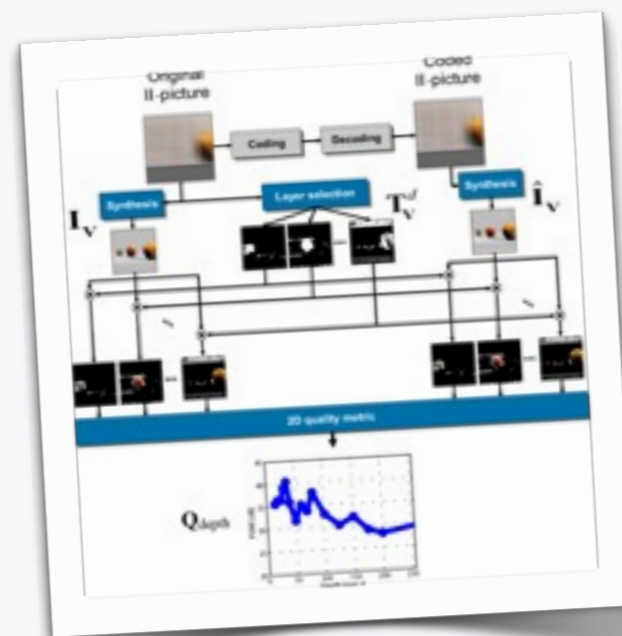
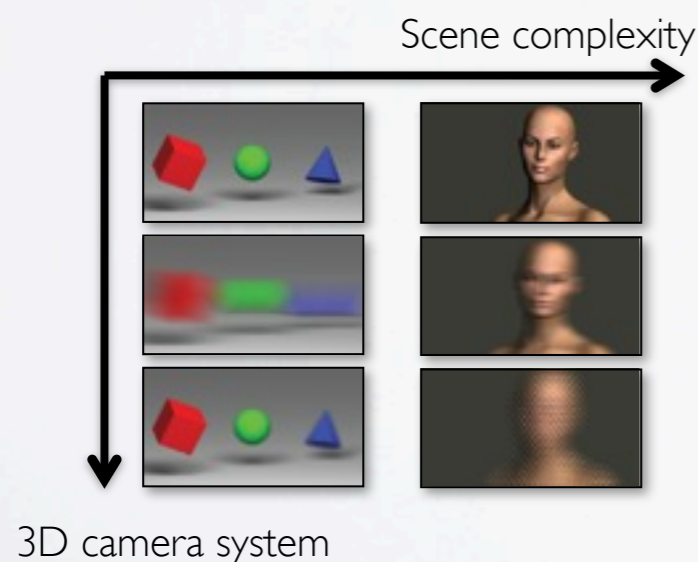
Forskningsinriktning

- Syntetisering och infångning av 3D-bilder och -video
- Modellering av 3D-enheter (kamera/ skärm)
- Kodning av 3D-bilder och -video
- Kvalitetsmått för 3D

3D-labb

Stereoskopiska och autostereoskopiska 3D-skärmar

Projekt

Medi3D

Testbädd av 'holografisk' bildskärm för visualisering av digital 3D data från medicinska applikationer

www.miun.se/sr/Medi3D

Medi3D

testbädd för medicinsk 3D-visualisering

Medi3D är ett interdisciplinärt forskningsprojekt som syftar till att visualisera medicinsk 3D-data med en "holografisk" 3D-skärm

Projekt

Digital 3D-reklam

Testbädd av 'holografisk' bildskärm för visualisering av digital 3D data från medicinska applikationer

www.miun.se/sr/3Dreklam

Digital 3D-reklam

System för digitala 3D reklam-skyltar och deras effekt på kund-beteende

Tack för
uppmärksamheten

